

Zsámár Jenő S. J.

Az isteni Jegyes keresése és megtalálása a keresztúton

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Zsámár Jenő S. J. (kínai misszionárius)
Az isteni Jegyes keresése és megtalálása a keresztúton

96/1939. Imprimi potest.
Budapestini, die 28. Januarii 1939.
Eugenius Somogyi S. J., Praep. Prov. Hungariae S. J.

Nihil obstat, Dr. Michael Marczell, censor dioecesanus.
Nr. 1542/1939. Imprimatur. Strigonii, die 7. Martii 1939.
Dr. Joannes Drahos, vicarius generalis.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1939-ben jelent meg a Szent István Társulat kiadásában. Az elektronikus változat a Szent István Társulat engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Szent István Társulaté.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Előszó.....	4
I. Jézus Pilátus előtt.....	5
II. Jézus vállára veszi a keresztet	6
III. Jézus először esik el a kereszt alatt	7
IV. Jézus találkozik édesanyjával	9
V. Cirenei Simon segíti Jézust a kereszt hordozásában	10
VI. Veronika	15
VII. Jézus másodszor esik el a kereszt alatt	18
VIII. A jeruzsálemi asszonyok.....	21
IX. Jézus harmadszor esik el a kereszt alatt.....	26
X. Jézust megfosztják ruháitól.....	28
XI. Jézust keresztre feszítik	34
XII. Jézus meghal a kereszten.....	35
XIII. Jézus holttestét leveszik a keresztről.....	36
XIV. Jézus holttestét sírba helyezik.....	37

Előszó

Ez a kis könyvecske csak azokat érdekli, akiket csak a jó Isten érdekel, vagyis minden csak a jó Isten szempontjából, őrajta keresztül.

Mi ez? Lelkiolvasmány? Vagy elmélkedés könyv? Egyik sem. De mindkettőnek használhatjuk. Mondjuk, az Istennel egyesülés kis kézikönyve. És ezt az Istennel egyesülést nem lehet besorozni semmiféle rovatba. Változó, mint a szív, gazdag, mint az élet, egyesek számára semmitmondó, mások pedig belőle élnek.

Hogyan használjuk? Amint a lelkünkben lakozó Szentlélek sugallja. Olvasgassuk, álljunk meg ott, ahol éppen úgy ízlik, és kövessük a kegyelem indítását. Ha a jó Istennek is úgy tetszik, nagy kegyelmeket közölhet velünk, és bőségesen gazdagíthatja lelkiéletünket általa. Nemde ez és egyedül ez minden lelkikönyv egyetlen célja? Gazdagítani a lelket, közelebb hozni Istenhez, rávezetni az Istennel egyesülés szűk, meredek, de istenien főséges útjára! És ha ezt keressük csupán benne, ezt meg is találjuk. És a megismert igazsághoz hozzájárul a Szentlélek kegyelme, átváltoztatja lelkünket Istenbe.

Sokan közreműködtek ennek a kis könyvecskének elkészítésében. A jó Isten fizesse meg nekik! Hogy kik, azt ne keressük, hanem fogjuk ezt a kis könyvecskét, és egyszerű, gyermekded lélekkel töltekezzünk!

A mindenható Isten, a mi jóságos Atyánk, Jézus Krisztus, édes testvérünk, a Szentlélek, lelkünk isteni Jegyese dicsőségére!

Kína, K'aichow, 1938. június 12. Szentháromság vasárnapján

I. Jézus Pilátus előtt

Jézus szó nélkül fogadja a halálos ítéletet, megkezdí kinos szenvedésének kereszttútját.

Jézus szent Szíve e fokon szenvedett kínyaival kiérdemelte számunkra a kegyelmet, hogy búcsút mondjunk a világnak, szakítsunk bűnös életünkkel és rálépünk a keskeny útra.

Engem is elítél a világ. Mert nem csatlakozom hozzá. Mert nem tartok vele. Mint ahogy elítélte Pilátus Jézust.

De vezet a kegyelem. És én erős lélekkel a jó Istent választom a világ minden öröme, becslése, előnye helyett. Így érek fel az első fokra, a szeretetszenvedés első állomására.

Milyen szenvedés vár reám ezen a fokon?

Kínzó sötétség vesz körül. Éppen ezért oly nehéz kitartani. Aminthogy kevesen is tartanak ki. Miért? Mert gyávák. Nem hisznek, nem bíznak. A sötétség visszariasztja őket, megfordulnak, kifutnak a sötétségből, a keskeny útról. A parancsok, a köteleességteljesítés úttjáról visszamennek a széles útra, a hit mennyei fényéből a természetes világosságba, a saját akaratuk, szenvedélyeik és a gonosz lélek által megvilágított kényelmes sétatérre.

De én ki akarok tartani. Mít kell hát tennem?

Az Úr Örömeit még nem élvezhetem, lelkem tele gyommal, bogánccsal, tövissel. Először ki kell tépnem magamat a világ karjainak halálos öleléséből, ki kell futnom a világból, meg kell hálnom a világnak.

Ez a szeretet úttjának, a tökéletes szeretet úttjának, a szenvedés hegyének első és legfontosabb lépése: megvetni a világot Istenért. Jézust is elítélték. És ő szabadon elhatározta, hogy meghal Isten dicsőségéért, a lelkek üdvéért. Ennekem is meg kell tennem az első lépést: erős, elszánt akarattal meg kell hálnom magam számára, hogy egészen Istennek élhessek.

Így indulok meg a kereszttúton, Jézus nyomában.

II. Jézus vállára veszi a keresztet

Nem elég az elhagyatottság érzete, a kínzó sötétség? Még keresztet is vegyek vállamra?

Az Úr Jézus is magára vette a nehéz keresztet. Eleget akart tenni bűneinkért. Nekem is vezekelnem kell, magamra kell vennem keresztemet.

Kezdetben ez nehéz. Hiszen csak most fordított a lélek hátat a világnak! Azért hát türelem, kitartás, bátorság! Hinnünk kell a világosságban, bár szemünk csak sötétséget lát.

A mi Urunk a kereszt elvállalásával megkönnyítette munkánkat, sok kegyelmet érdemelt ki számunkra. Csak buzgó lélekkel ki kell imádkoznunk ezt a kegyelmet és azután jól fel kell használnunk. Kérnünk kell, alázatosan köszönnünk kell kitartásért, bátorságért, hitért.

És soha-soha nem szabad visszatekintenünk az elhagyott élvezetekre, a tágas útra. Aki kezét az eke szarvára teszi és hátrafordul, az nem méltó Jézushoz. Igen, a lelkiéletben a visszanézés kacérkodás a kísértővel, közeledés a világhoz. Pedig nagyon veszélyes ez a játék, a gonosz léleknek még igen nagy hatalma van felettünk, minthogy lelki erőnk még nagyon csekély.

Amint Jézus örömmel, szelíden magához ölelte, megcsókolta a keresztet, úgy kell nekünk is vállunkra venni keresztünket, régi restségünk elleni küzdésünk keresztjét, az állapotbeli kötelesség, buzgóság, türelem, szeretetgyakorlatok keresztjét.

De már Jézus után megyünk. Már ő van szemünk előtt. És mi követjük őt.

III. Jézus először esik el a keresztt alatt

A mi édes Urunk leroskad, földre zuhan, egész szent testével végigcsúszik a nehéz keresztt súlya alatt. Eleget tesz bűneinkért, erőt szerez a bűnből való felkeléshez. Bízgat, bátorít az előre haladásra.

A szeretet hegyének harmadik fokán több a keresztt, mint az első kettőn. Oly erős próba vár rám, hogy ha gyáva vagyok, tüstént visszafordulok.

Mi ez a próba?

A kísértések. A gonosz lélek, a világ, az önszeretet kísértései.

Kísért a világ. Miért hagytad el a széles utat? Ott rokonaid, barátaid, ismerőseid becsültek, szerettek, köztük jól érezted magadat. Most ismeretlenül állsz itt, cél nélkül, mindenki kimosolyog, idegenben botorkálsz előre. Ők fagyos hideg tekintettel néznek végig rajtad, nem ismernek, nem kellesz nekik.

Még veszedelmesebb a legnagyobb kísértés, a benső kísértés, önmagunk nyomorúságának kísértése. Minden fokon jelentkezik, más és más formában. Ezen a fokon ezt mondja: Nézd csak, hová jutottál! Mekkora kereszttet vettél magadra, ostobaságból, önként, nem kellett volna. Bűneidről akartál szabadulni? Tökéletes akartál lenni? És most, lásd, ismét csak bűnbe estél, bűnt követtél el. Látod, ennyi küzdelem után nemcsak szentebb nem lettél, hanem még hitványabb, még gyarlóbb. Ez az út nem neked való. A tágas út jobb! Ott legalább némi pihenést talált tested-lelked. Fordulj vissza!

Végül kísért a sötétség is, és ez a legveszedelmesebb. A hitetlenség kísértése ezt súgja fülembe: Nézd, mily kiállhatatlan sötétség minden felől! Mintha mindig sötétebb lenne. Mily kellemes a tágas út! Világos, virággal van behintve, a rajta járókelők jókedvvel dalolnak, mulatnak, nézd, hogy kacagnak, így szép az élet!

De megszólal a hit szelleme is:

Légy erős, tarts ki! Még kis idő, és örömtől sugárzó arccal járhatod az Úr kereszttútját. Ne félj! A sötétség nem sokáig tart! Veled vannak égi pártfogóid! És veled az Isten! Csak higgy, légy bátor, és tarts ki!

Ne gondold a széles útra, ne kívánozz oda vissza!

Nem látod, hogy a csalfa világosság a gonosz lélek lidércfénye? Az a szeretet, amely szembe dicsér, mögötted kinevet, szemfényvesztés? Nem ismered fel a világ csalárdságát? Az öröm csak látszólagos, külsőséges és hamis! És az az érdek segítség, az az élvezet, az a siker, az a támogatás, az, az együttműködés, milyen utálatos, mennyire nem az Istenért van, mily káros, veszedelmes, kárhozatos a lélekre! Mily nagy árat, vérdíjat kell fizetni minden mosolyukért, minden fillérükért, minden jószavukért!

Légy résen! Ne engedd magadat visszacsábítani a veszedelembé, a biztos kárhozatba! Tarts ki, légy bátor és erős! Még csak rövid harc és bejutsz az igaz világosságba, meglátod az édes Szűzanyát, érzed anyai karjának ölelését, hatalmas segítségét! Csak addig bátran küzdj, haladj előre! Ne törődj a sötétséggel! Szükséges az! Mert a gonosz lélek közel van, el akar téged veszíteni, te még nem tudsz vele elbánni. Másrészt a hit fényét még nem veszed észre. Így a hit sötétségbe burkol, eltakar a sátán szeme elől. Csak higgy nekem, és engedelmeskedj! Siess, siess, ne nézz hátra! Nyújtsd ki karodat, nézd, már jön a Szűzanya, hogy megmentsen téged!

Amint Jézus elesett

a kereszt súlya alatt, az életszentség útján megindult lélek is gyakran elesik, hibákat követ el, azaz észrevesz olyan hibákat is, amelyekről addig nem tudott. Ez is a programhoz tartozik. Nem lehet sima úton hegycsúcsot mászni. Az erény útja nem lehet könnyű.

Éppen itt válik el, milyen a lélek. Gyöngé-e vagy erős, gyáva-e vagy férfias, bátor, mindenre kész, amit Isten akar!

Fel kell kelni! Ez az egyetlen tennivaló. Meg kell magunkat emberelni. Talpra kell állani és a keresztet ismét tovább vinni.

Az életszentség munkája

olyan, mint a házépítés. A házépítésnél is először össze kell hordani az anyagot, elkészíteni a telket és csak azután foghatunk hozzá az építéshez.

De ez nem könnyű dolog ám! A gyáva lelkeknél a kegyelem úgyszólván nem ér el semmit. Mert amit ma elkészít, azt a lélek holnap elrontja. Ha a kegyelem orvosolni akarja kevélységünket, Isten megengedi, hogy sértés érje büszkeségünket. Ha kibírjuk, elviseljük, egy lépéssel előbbre jutottunk. Ha az önérzet megtorpan, megtorlást követel, jogtalanságról, szeretetlenségről beszélünk, elrontjuk Isten legszentebb tervét, amely oly bölcsen megszentelt volna. Igen, el kell túrnunk, hogy lelkünk telkén azokat a remek fákat, növényeket, virágokat, amelyeket évek hosszú során át nagy gonddal ápoltunk, amelyekben oly nagy gyönyörűségünket találtuk, most kivágják, kihúzzák, elégessék. Minden világias szórakozásról, világias örömről és élvezetről le kell mondani. Nemcsak hogy keresni nem szabad, hanem elfogadni sem. Nem lehet két úrnak szolgálni.

Azután el kell túrni a téglakészítés kínjait. Először összeúzzák az anyagot, lágypuhává feldolgozzák, majd kiformalják, pontos mérték szerint, nem ahogy az anyagnak tetszik. Ezek a parancsok, szabályok, rendeletek, szokások, engedelmesség fogadalma. De még mindig nem kész a téglá. Beleteszik az égetőkemencébe. Most jön azután a hadd-el-hadd! Meg kell keményedni, szilárdná kell égni, hogy alkalmasak legyünk Isten szent templomának építéséhez. Ezek a különféle külső-belső szenvedések.

Azután ismét egymás mellé kerülünk, de megint csak nem tetszésünk szerint, hanem az építő akarata szerint. Ki hová? A kőműves dolga. Ha akarjuk, ha nem, összeragasztanak bennünket, nem mozdulhatunk. Ebben a környezetben kell betöltenünk hivatásunkat. Hányszor kell élethossziglan együtt élnünk olyanokkal, akiknek felfogása, eljárás módja homlokegyenest ellenkezik a mienkkel!

Ezt a próbát akaratos lelkek nem tudják el viselni. Nem is bírják elviselni azok, akik mindent a maguk feje szerint akarnak berendezni. Eleve lemondhatnak a tökéletességről, az életszentségről, az Istennel való egyesülésről.

Nehéz? Igen, bátorság, nagylelkűség kell hozzá, meg erős hit, bár nem látunk semmit. És szilárd bizalom, még ha semmi kilátás sincs a jóra, a reménytelenségben is remélnünk kell. Végül forró szeretet, Jézus, Isten forró szeretete. Tudni szenvedni – bár úgy látjuk, semmi haszna nincs szenvedésünknek – mert szeretünk.

IV. Jézus találkozik édesanyjával

Tulajdonképpen ezen a fokon kezdődik a buzgó lelkiélet. Ezért fontos, igen fontos ez a fok. Az első három fok nem is igazi lelkiélet, hanem csupa küzködés, kín és gyötrellem.

De gondja is van a gonosz léleknek, hogy visszatartson mindenkit ettől a foktól, mert ha ezt elérjük és állhatatosan kitartunk, meg vagyunk mentve.

Ki ment meg minket?

A szentséges Szűz pártfogása és közbenjárása.

Vessünk egy pillantást a mi Urunkra, Jézusra. Találkozik a szentséges Szűzzel. Kicszerélik egymás szívében a szenvedést, szeretetet. Forró szerelmük növelte fájdalukat. Mint némi, elenyésző kis vigasz vegyült ebbe a fájdalomba a találkozás öröme. Hiszen még ez az öröm is keserű volt!

Krisztus Urunk ezzel a szenvedéssel érdemelte ki számunkra azt a sok kegyelmet, amelyeket a hű lelkek mindennap élveznek. Azok, akik elérik és nem hagyják el ezt a fokot.

Miután leküzdöttük a nehézségeket, a gonosz lélek, a világ, az önszeretet kísértéseit, megnyílik a negyedik fok ajtaja. Itt vár a Szűzanya, az angyalok és szentek serege. Ezentúl már állandó ismerőseink, jóbarátaink lesznek. A halálrafaradt lelket Szűzanyánk karjába zárja, üdvözlő, felszólítja, hogy pihenjen meg. Az angyalok, szentek is körülveszik és vigasztalják.

Szinte mennyországban érezzük magunkat, oly boldogok vagyunk. Az eddigi sötétség helyett világosság, az elhagyatottság helyett a szentek társasága, a gonosz lélek helyett a Szűzanya. Most látjuk a hit szellemét is, halljuk biztató hangját: Nemde minden úgy történt, amint előre mondtam? Ugye, milyen jó, hogy kitartottál? Látod, a többi, a gyávák, nem hittek, nem akartak szenvedni, visszafordultak, a tágas útra tértek, most ismét örök kárhozatuk útján rohannak előre.

A szentséges Szűzanya is megszólal: Úgy van gyermekem, adjunk hálát szentséges Fiamnak. De vigyázz! Még nem vagy a célnál! Még nincs föltétlen biztonságban lelked! Ha tovább akarsz jutni, tovább kell követned szent Fiamat! Fel kell szállnod a hatodik fokra, azután a nyolcadikra, végül a tizedikre. Ott már semmi veszély nincs. A lelkek ellenségének minden ereje megtörik ott. De jöjj, most visszanyerted erődöt, megyünk isteni Fiamhoz!

És a szentséges Szűz odavezet a kereszthordozó Jézushoz. Az Úr reánk veti fájdalmas, szeretetteljes tekintetét, bátorít, buzdít, meg dicséri elszántságunkat, kitartásunkat és kisebb nagyobb vigasztalásban részesít.

Akinek kezet nyújtott az Úr e találkozásnál, abba különös erő száll, fellángol benne a szeretet és életre-halálra követni akarja Jézust.

Amint Jézus találkozott a kereszttúton Édesanyjával, úgy mi is okvetlenül találkozni fogunk a szentséges Szűzzel, ha nem engedünk a lustaságnak és a kedvetlenségnek. Az Úr küldi elénk.

Nagy vigasztalást, támaszt találunk a nehéz úton. Erre kivált a kezdő rászorul.

A Mária-tisztelet, a Minden Kegyelem Közvetítőjének tisztelete, szeretete az életszentségnek biztos útja.

V. Cirenei Simon segíti Jézust a kereszt hordozásában

Jézus majdnem összeroskad a kereszt súlya alatt, mégsem akad senki, aki segítsen, aki könnyítsen rajta. Kényszeríteni kellett egy embert, Cirenei Simont, mert önként ő sem akart vállalkozni.

Azóta az életszentségre törekvő szerető lelkek ezrei tódulnak önként Jézus nyomába. Viszik keresztjét, engesztelik, szeretettel segítik.

Tudják, hogy amennyit magukra vállalnak az ő keresztjéből, annyira könnyítik meg Jézus keresztjét. És annyira közelítik meg Jézust, amennyire magukra vállalják az ő keresztjét. Aki csak nézi, messziről követi, nem látja a tömeg miatt. Aki odamegy hozzá, de csak a kereszt végét fogja, nem hallja hangját, nem látja arcát. Aki egészen mellé igyekszik, az Krisztussal egyesül.

Mit kíván tőlünk Jézus?

Bátorságot, önlegyőzést, az emberi tekintet megvetését, türelmet, de legfőképpen nagy szeretetet ő iránta, a Nagy Kereszthordozó iránt. És éppen azért, mert őt szeretjük, az ő keresztje iránt is.

Azt kívánja, hogy ne nézzük a keresztet, hanem nézzük Jézust!

Kipihentük magunkat, szinte újraéledtünk a vigasztalásban. Azután a keresztet viselő Jézus megerősített, kitüntetett bennünket, barátjává fogadott, szeretetet gyújtott szívünkben szentséges Szíve iránt.

Miért kaptuk ezeket a kegyelmeket? A szentséges Szűzanya megmagyarázza:

– Nézd, gyermekem, nézd szentséges Fiamat! Mennyire kimerült, nem bírja már hordozni a keresztet. Te most erőt nyertél, segíts neki! Átkaroltad a keresztet: Jézust! Most már csak úgy hagyhatod el a keresztet, ha Jézust is elhagyod!

Igaz, felfelé vezet az út a hegyoldalon. De ha úgy érzed, hogy erőd fogytán van, egy szempillantás szent Fiamra megerősít, új erőt önt beléd. Indulj, gyermekem, bátran vedd válladra a szent keresztet! Áldásom, szeretetem kísér mindenütt. Számíthatsz reám.

És ismétlem, ne felejtse! Ha Jézust keresed, keresd a keresztet és megtaláld őt! És el nem veszíted Fiamat, míg csak a keresztet hordozod! Mert ő el nem ereszti a keresztet! Ő mindig ott lesz, ahol a kereszt van! Ha nem kell a kereszt, őt sem találod!

– Mit válaszoljak? Köszönöm, égi Anyám, jószágodat. Bár gyenge vagyok, természetem irtózik a nehéz kerestől, Érted és szentséges Fiadért szívesen viszem, hordozom. Hiszen ő is, te is értem szenvedtek. Illik, hogy segítsek szent Fiadon, némileg könnyítsek rajta, édessé tegyem számára a nagy terhet. Csak, te Édesanyám, el ne hagyj, légy velem, bátoríts, ha csüggedek!

– Ne félj! Nem hagylak el! Hogy hagyhatnám el Fiamat? És ezentúl te is ott leszel, ahol a kereszt, ahol az én Gyermekem! Csak bátran előre!

Megindulunk tovább. Örömmel, mert ezentúl a kereszthordozás már örömforrás. Éreztük? Tapasztaltuk? Nem? Miért nem? Tartsunk kis önvizsgálatot! Nézzük az életszentségre törekvő lelkek három osztályát!

1. Vannak olyanok, akik nem jutnak el az ötödik fokra.

A megtisztulás után sok erőt, vigaszt nyertek. Keresztjeik, szenvedéseik is másfajta lettek, finomabbak, könnyebbek, itt már a gonosz léleknek sincs meg az a szabadsága, mint ami volt kint a világban. A lelki élet új szint öltött.

De még nem a lélek. Alig pihent meg a Szűzanyával, alig élvezte kissé a lelki vigaszokat, kegyelmeket, alig tett néhány jó feltételt, máris visszakívánczik a széles útra. Gondolatai, szíve-lelke még mindig azoknál van, akik a széles utat járják.

A visszaesés nagyon, de nagyon könnyű. A kegyelem csak erősít, ösztönöz, buzdít, de nem kényszerít. Aki a kísértést keresi, elvész benne.

Mi az oka ennek a lelki gyengeségnek?

Engedünk szívünkben a rendetlen vágnak. Rendetlenül ragaszkodunk valamihez, keressük az élvezetet, nem tiszta a szeretetünk.

Elégedetlenek, gyávák vagyunk. Körülnéztünk, láttuk, hogy rövid pihenés után megint csak a szenvedő Jézussal találkozunk, megint ott a kereszt, megijedünk, visszafordulunk. Nem hallgatunk a Szűzanyára, a szentekre, példaképeinkre, lelkivezetőnkre, a jobbakra. Elhanyagoljuk lelki dolgainkat, lanyhaságba esünk, elhagyjuk a szentbeszédet, a lelkiolvasást. Vagy pedig – és ez még nagyobb baj – fejesek, önzők, engedetlenek vagyunk, túlságosan saját lábunkon akarunk járni. Azért rosszabb ez, mert még mellette azt hisszük, hogy rendben van minden, az életszentség útján haladunk előre, pedig tulajdonképpen mind mélyebben befúrjuk magunkat a földbe, a talajba, mind jobban lehetetlenné tesszük az előrehaladást. Hajlékot építünk ott, ahol lelki hajlékot építeni nem lehet, a földön. Hiába tűzzük föléje a keresztet, a bentlakó csak földhöz ragadt ember lesz, nem Istenhez szárnyaló lélek.

Keressük a kísértésre való alkalmat. Ez a büntetés hibáinkért. Olyanok vagyunk, mit a rossz, elkényeztetett, dacos, fejes gyermek. Nincs megnevelve akaratum, de kilátás sincs arra, hogy megneveljék, mert nemcsak mások vezetése elől zárkózunk el, hanem még szinte a jó Isten kezét is megfogjuk, azt akarjuk, hogy úgy vezessen minket, ahogyan mi akarjuk. A biztos romlás útja. Visszafelé hátrálás, előrehaladás helyett.

A kísértés zsákmánya leszünk. Megint a rosszat keressük. Hogy lehet, hogy a Szűzanya, a szentek társasága után, a lelki örömök, vigaszok után, megintcsak a föld felé fordulunk?

Rendszerint meggondolatlanul, könnyelműen rohanunk vesztünkbe, nem számítással, tudatosan. De utóvégre mindegy, bármily szándékkal, az az egy bizonyos, hogy nem önhibánkon kívül. És ha már ott vagyunk a veszedelemben, bármily szándékkal, bármi módon jutottunk oda, akár túlhajtott buzgóság, akár más, alázatosságot nélkülöző természetes szenvedély vezetett, nem érünk fel a csúcsra.

Ezért alázatosaknak kell lennünk. Virrasszatok és imádkozzatok! Igen, öntelt lesz a lélek, ha maga vezeti önmagát. Ilyenkor a jó Isten és az ember minden erőlködése kárbavész. Virrasszatok, ébren legyen szívetek-elmétek, hogy megismerjétek a helyeset, a jót! Imádkozzatok, kérjétek felülről erőt, hogy a megismert jót megtegyétek!

2. Vannak olyanok, akik eljutnak az ötödik fokra, de éppen csak megízlelik azt.

Gyáva, szerencsétlen lelkek. Megerősítette őket a kegyelem, felvették a keresztet, egy darabig vitték is, azután ledobták. Betegség, vagy gyengeség, vagy más hasonló rendkívüli szenvedés leveszi őket lábukról. Pedig most nyerték az erősítést. Mégis annyira gyöngék, hogy visszamennek. Mert nincs megállás. Vagy előremegyünk, vagy hátra.

Ismét visszamennek a tágas útra.

Miért? Mert a keresztet nem Jézus iránti szeretetből hordozták, hanem csupán szégyenből, hogy ne látsszanak gyáváknak. Pedig soha még oly gyáváknak nem mutatkoztak,

mint éppen most. Vitték az Úrral együtt a keresztet, közelében voltak, látták, szemlélték isteni türelmét, szelídségét, hallották édes hangját, most mégis magára hagyják az Urat. Még a pogány cirenei Simonban is nagyobb részvét volt, mint ezekben a szerencsétlen gyáva lelkekben. Magára hagyják Jézust. Ezért Jézus is magára hagyja őket.

Aki nem veszi fel keresztjét és nem követ engem, nem lehet az én tanítványom. A lelki kegyelmeket, vigasztalást csupán azért adja Isten, hogy erőt merítsünk belőle a kereszt hordozásra. Nem öncél a vigasztalás.

Sokan azt gondolják, hogy az első három fokon kiállott szenvedésért jutalmat, pihenést, vigasztalást érdemelnek, És ha az Úr vigasztalásban részesíti őket, átengedik magukat a lelki pihenésnek, élvezik a vigaszt, – ha hiányzik a vigasztalás, elégedetlenkednek, panaszkodnak.

Végzetes tévedés! Minden vigasztalás csak erőforrás a további kereszthordozásra, a további előrehaladásra. Tovább, tovább, előre! Minden erőnket, testi-lelki erőnket egyformán, csak Isten dicsőségére kell fordítanunk. Sohasem szabad lelkiéletet élnünk önmagunk kielégítésére, önmagunk földi boldogítására. Azaz nem szabad magunkat keresnünk.

3. Vannak olyanok, akik hűen követik Jézust, Szűz Mária nyomdokaiban utána viszik a keresztet.

A szentséges Szűz, a legédesebb anya, minden tőle telhetőt megtesz, hogy a keresztviselésre rávegyen és ezen a boldog úton állhatatosan megtartsa minket. Elbeszélget velünk, megtanít arra, hogyan vigyük Jézussal tovább a keresztet:

– Nézd, gyermekem, édes isteni Fiamat! Mily kimerült! Egész teste nagy seb. Ereje elhagyta, alig vánszorog. Poroszlói ütök-verik, mert nem képes keresztjét továbbvinni. Nézd, mily kérőleg tekint reád, hogy egy kissé segítségére légy. Meg tudnád tagadni kérését? Hiszen érted, miattad szenved!

– Ó, Anyám, szörnyűség, mivé tették a poroszlók az édes Jézust! Egész szívemből óhajtok neki segíteni, soha el nem akarom hagyni. De nézd, természetem ágaskodik, kísért. Ha az Úr Jézus tenné vállamra a keresztet, könnyebb volna. De íme, ó jó Anyám, látod, a csöcselék nép kényszerít reá, durván bánik velem, emberek okozzák szenvedésemet, ezért nem vagyok hajlandó magamra venni ezt a nehéz keresztet.

– Kedves gyermekem, látod, ez a kísértés! Ne gondold, hogy a szenvedés az emberektől jön, bár közvetlenül ők okozzák nekünk. Ha szereted önmagadat, szeretsz engem, és szereted Jézust, Istent, ha fel akarsz jutni a hatodik fokra, kérlek, ne gondold a durvalelkű emberekre, csak Fiamra tekints, az ő szenvedő arca megerősít, az ő édes, szerető tekintete új erőt ad. Az ő türelmes szelídsége megindít, könnyen magadra veszed a keresztet, és ha már felvetted, nem érzed úgy annak a terhét. Csak hallgass reám! Tarts ki! Bátorság!

Nézz Fiamra! Nemsokára elérjük a hatodik fokot. Ott ismét megpihenhetsz, eddig nem ismert nagy kegyelmeket, édességeket nyersz kárpótlásul!

– Köszönöm, édes mennyei jó Anyám, jóságodat. Tanácsodat követem. Felveszem a keresztet, akármilyen nehéz. De érdekes, nem is olyan nehéz! Hála Istennek! Ha az édes Jézusra nézek, az ő szent türelme ezekkel a piszkolódo farizeusokkal, gögös zsarnok rómaiakkal, hálátlan útalatos zsidókkal, kegyetlen, állatiasan vad hóhéraival szemben elfelejteti velem az én kis bajomat. Mi az én szenvedésem az övéhez képest? És ő mennyei szelídséggel tűri a gonosz emberek ütlegeléseit, gúnyos vigyorgását, szidalmazását. Hogy kínozhatja a rettenetes tövis korona, mily fájdalmakat okozhat szent Fejének az a rémes

fejdísz! Drága Szűzanyám, kérd meg Jézust az én nevemben, engedje meg, hogy résztvehessek keresztjében! Úgy, mint ő!

– Próbáld meg, gyermekem, fordulj szent Fiamhoz!

– Jézusom, engedd meg, hogy borzasztó töviskoszorúdat levehessem rólad, szentséges fejedről, hogy legalább az ne kínozzon!

– Köszönöm, édes gyermekem, részvétedet. Nem fogom elfelejteni jószágodat. De a töviskoronát nem adom. Én is viselni akarom. Azt akarom, hogy egész testemben, lelkemben szenvedjek. Így akarom kinyilatkoztatni szent Szívem lángoló szeretetét szerelmeseim iránt, hogy a szenvedés órájában, amikor reájuk nehezedik a kereszt, mindenféle szenvedés gyötri őket, reám tekintsenek. Én is minden tagomban, egész testemben, lelkemben szenvedtem. Türelmem adjon nekik új erőt, vigasztalja meg őket szenvedésükben.

– Uram, most érzem először szívemben a kereszt utáni vágyat. Valóban, édes Üdvözítőm, te a szenvedésben lettél lelkünk Királya! Mily meghatóan szép a töviskorona szentséges fejedén! Szentséges Szíved szelídsége ezen iszonyú kínok között csodálatba ejt. Szinte elfelejtem a keresztet, nem érzem annak súlyát. Igen, boldog vagyok, mert veled szenvedhetek. Csak téged láthassalak, közeledben lehessenek, akkor nem félek semmitől! Most tudom, hogy minden jószág, minden erény, sőt üdvösségünk is a keresztben van. A tökéletes szeretet a kereszt. Azért soha többé nem teszem le ezt az áldott keresztet, viselni akarom veled a halálig, követni akarlak utolsó lehelletemig!

– Áldásom, kegyelmem veled! Íme, szenvedő Szívem egy sugara megérintette lelkedet, és máris fellelkesültél a kereszthordozásra. Tudd meg, hogy ez a legnagyobb kegyelem: szeretni a keresztet. Mert ha a kereszttől futsz, nem szeretheted a kereszt Hordozóját, a Kereszten függőt! Tarts ki velem mindvégig a kereszttúton, és nemsokára eljövök, néked adom az örök élet koronáját. Addig is, barátom vagy. Ezentúl nem leszel egyedül soha. Szívembe rejtelek, mindenben segítelek. Ez az én boldogságom. Bármire van szükséged, szólj és megadom. Föltéve, hogy te is hű maradsz hozzám és tovább viseled keresztedet!

– Köszönöm, drága jó Uram, szentséges Szíved jószágát. Már érzem, mennyire boldogít a te szereteted! Mennyi erő árad a keresztviselésből lelkemre! De azt nem értem, hogyan akarod teljesíteni minden kívánságomat?

– Tudod, hogy én, bár most nyomorultnak és koldusnak látszom, király vagyok. Országom hatalmas és gazdag, és nem lesz vége soha. Most egyideig visszük a keresztet, azután csodálatosan boldog lesz életünk. Azért ne félj, hű szeretetben mindig együtt leszünk, ha nehéz a kereszt, csak nézz reám, szent Szívem egy-egy szeretet-sugara megerősít, felemel. Barátod vagyok.

– Édes Jézusom, tehát isteni Barátom lettél! Mily kitüntetés! Most már mindig közeledben maradhatok. Mily boldog vagyok most, mily erősnek érzem magamat, szemlélem iszonyú szenvedéseidben tanúsított bárányszelídségedet. Ó, édes isteni Barátom, emberileg érző szent tested hogyan bírta el ezt a sok gyötrődést, hogy hogy nem roskadtál össze a kereszt súlya alatt?

– Ez a szeretet műve. A szeretet nagyhatalom. Csakis a szeretet képes megerősíteni minket a kereszthordozásra. Ki kell mutatnom a lelkeknek szent Szívem szeretetét, hogy bízzanak benne, hogy szenvedéseikben össze ne roskadjanak, hanem isteni szerelmemből erőt merítsenek.

– Ó, isteni Barátom, mily erő és világosság árad ki szent sebeidből, egész szent testedből! Csak most kezdem érezni, amióta közeledben vagyok. Most látom az ostorcsapások által megnyitott mély sebeidet szent válladon, szent hátadon. Az irgalmatlan nagy durva kereszt hogyan összeroncsolta szentséges tagjaidat! Ó, édes Jézusom, hogyan bírsz ennyit szenvedni? Kérlek, nyilatkoztasd ki nekem azt a nagy erőforrást, azt a nagy titkot, amely az emberi természetnek ilyen csodás erőt, kitartást kölcsönöz!

– Nézd, egyetlen ilyen hatalom van, ezt semmi nem győzheti le, de semmi nem is pótolhatja: ez a szeretet.

– Milyen csodálatos szeretet lehet az, amelynek ily ereje van! Mondd, édes Jézusom, honnét jön ez a szeretet? Mert ez nem közönséges, mindennapi szeretet. Ugyebár, ez az a hatalmas tűz, amely a szentek szívét emésztette és hozzád hasonlóvá tette? Hogyan lettek ők érdemesek rá? Ó, mint vágyom én is e szeretet után!

– Ezt a szeretetet egyenesen Isten Lelke, a Szentlélek árasztja a lelkekre. A Szentlélek maga az isteni örök Szeretet, ő sűrítette össze ezt a szeretetet szentséges Szívemben. És most égek, emésztődöm e szeretetben. Ez az a titok, amelyet csak az tud meg, aki beleveti magát ebbe a szeretetbe. Isten maga a szeretet és e szeretettel el akarja árasztani az egész földkerekséget. Ezért küldött engem a földre, ezért hoztam magammal megváltói Szívemben e szentséges tüzet. Ezt a tüzet jöttem kiárasztani mindenkire, kivétel nélkül. És mit akarok mást, mint azt, hogy ez a szent tűz lángra gyújtsa szívüket, lelküket, tisztítsa meg őket, hozzám vonzzon titeket, belemerítsen, beleolvasszon Istenbe benneteket, egyesítsen Istennel mindnyájatokat. Értsd meg, a szeretet nagy dolog! Ha részesülni akarsz benne, nyisd ki szívedet, hogy beléhatolhasson és égethesse, hogy minden kicsinyes, önző, tisztátalan földies hajlamot kiégethessen belőle. Mert önmagát kereső tisztátalan lélek nem alkalmas arra, hogy az örök Szeretetet be fogadja. A saját hajlamát kereső, a keresztet kerülő lélek sohasem egyesülhet Istennel. Isten, az örök, tiszta Szeretet, csak tiszta állhatatos szeretettel egyesülhet. Az örök szeretet csak örök, vagyis hű, tiszta szeretetet szomjaz. A szeretet csak szeretetet akar. A szeretet csak szeretetben nyugszik meg. A szeretet csak szeretetben boldog. Azért, ha részese akarsz lenni szent Szívem szeretetének, ha el akarod nyerni azt az örök szeretetet, csak egyre vigyázz, utasíts el, üzz vissza minden gondolatot, érzést, vágyat, tettet, ami ellenkezik a kereszttel és karold át mindig mindenben a keresztet! A kereszttben való hűség jutalma az, hogy felgyúlad szívedben az Isten szeretete.

– Édes, isteni Üdvözítőm, aki annyit szenvedtél az emberek részvétlensége és gyávasága miatt, előre láttad, hogy a legtöbben, talán én is, csak kényszerből viselik el keresztetted és oly kevesen tartanak ki veled a kereszttúton, esdve kérlek, szent szenvedésed erejével vonzzad magadhoz az én lelkemet, szeretteim lelkét, mindenki lelkét! Add nekünk ezt a kegyelmet, hogy te, a keresztet viselő Üdvözítő, te légy a mi tanítómesterünk. Add, hogy legyőzzük gyávaságunkat, ne hallgassunk a test, a világ, a gonosz lélek szavára, hanem örömmel vegyük magunkra a keresztet, szívesen, örömmel, szeretettel viseljük és így mindig közeledben maradjunk! Add, hogy így veled kitartva a szenvedésben, veled fölérhessünk a szent hegynek a csúcsára, a mennyországba, ahol veled és az Atyával, és a Szentlélekkel örökké élvezhessük a keresztviselés nyomában fakadó örök boldogságot!

A kereszthordozás ideje a kegyelem ideje. Szenvedve tanulmányozni Jézust, vele beszélgetni, őt nézni, követni, benső viszonyt létesít Jézus és a lélek között. Itt kezdődik minden jó: a Szűzanya oltalma, az elmélkedő ima adománya, az összegyűjtöttség erénye, az alázatosság, Jézus ismerete, szeretete. Itt kezdődik a buzgó lelkiember, itt kezd érdekelni bennünket az Istennel egyesülés problémája.

VI. Veronika

Elvonul a fájdalmas menet Arimateai József palotája előtt. József felesége, Veronika, a Mester nagy tisztelője, nem közönséges lélek, bátor, nagylelkű jellem. Mégegyszer utoljára ki akarja mutatni az Úr Jézus iránti mélységes hitét, nagyrabecsülését és szeretetét. Drága fűszeres italt készít, finom gyolcsot vesz, hogy a szenvedő Megváltónak segítségére legyen.

Most éppen kilép a házból. Nem törődik senkivel sem, szemét a szenvedő Jézusra irányítja, feléje siet. Mindenki ismeri őt, köztiszteletben áll, férje előkelő állást tölt be, jósága miatt mindenki szereti.

Ezért a katonák sem bántalmazzák. Zavarban vannak, nem értik, mit akarhat ez a nemes asszony most itt, engedik, hogy a menet pár pillanatig megálljon. Még az Úr ellenségeit is meghatotta a kép, amelyet szemlélünk.

Veronika az Úr elé lép, mély tisztelettel letérdel előtte, feléje nyújtja az italt és így szól: Én Uram, Jézusom, fogadd el tőlem ezt az italt, hogy szenvedéstől kimerült szent tagjaidba új erőt öntsön és a továbbhaladásra megerősítsen!

Jézus szeretettel válaszol: Köszönöm jószágodat, részvétedet. Soha nem felejttem el, mit tettél velem. Az egész örökkévalóságon át érezni fogod jutalmamat. De az enyhítő italt nem fogadom el, enyhülés nélkül akarok szenvedni a lelkekért.

Veronika megnyugszik. Megéri Jézust. De azért még egy próbát tesz: Legalább arra legyen méltó, hogy az én Uramnak szent arcáról a verejtéket, vért letörölhessem!

És átnyújtotta a finom gyolcsot. Az Úr kinyújtotta szentséges jobbját, a kendőbe belenyomta szent Arcának képét és hálás tekintettel visszaadta a boldog Veronikának.

Veronika az Úr szentséges Vérével ékesített kendőt ruhájába rejtve visszasiet házába.

Íme, itt a példakép!

Utánoznom kell a Veronika-lelkeket. Ne ismerjek pihenést, szeretetemet késztessem arra, hogy folytonosan munkálkodjam, szünet nélkül azon gondolkozzam, hogyan mutassam ki Jézus iránt szeretetemet, hogyan szerezzek neki örömet, hogyan engeszteljem meg szentséges Szívét, miképp tegyem jóvá saját hütlenségemet, az emberek vétkeit! Ezért mindent meg kell tennem, mindent fel kell áldoznom. Bátran! Nem kell félni az emberek mende-monda beszédétől, az emberek nemtetszésétől. Önzetlenül, csak az édes Jézusért, csak azért, hogy ő tudja és senki más. Legyünk nagylelkűek a szeretetben!

Legyünk igazi Krisztus-követők. Ne kelljen minket unszolni a kereszthordozásra. Magunk keressük az alkalmat a kereszthordozásra a felebaráti szeretet ezerféle gyakorlása által. Legyünk állandó egyesülésben az édes Szűzanyával. És ha valami különös kereszt ér bennünket, ne csüggedjünk, vagy legalábbis ne keseredjünk el. Bár a természet érzi a fájdalmat, az Úr Jézus mindig mellettünk lesz, a Szűzanya, szentek, mind-mind segítenek, vigasztalnak, bátorítanak.

Így a hatodik fokon sok vigaszban részesülünk, bár nem keressük azt. Ezek a vigasztalások nagyon különböznek a negyedik fok vigaszaitól. Ott saját gyengeségünk miatt pihentünk meg, saját bánatunk miatt nyertünk vigasztalást. Itt ellenben az Úr miatt fáradtunk el, Jézus miatt üldöznek bennünket. Azért ezek a vigasztalások sokkal édesebbek, bensőbbek, hatásosabbak, mint az előzők.

De meg is érdemeljük őket.

Miért?

Különösen azért, mert felhasználtuk a kegyelem pillanatát. Vannak a kegyelemnek pillanatai, amikor a lélek mélyén a Szentlélek reámutat valamire, megvilágít valamit,

ösztönöz valamire, kér valamit a lélektől. Boldog, aki engedelmeskedik, nem utasítja vissza a Szentlélek kérését. Ma, ha meghalljátok az ő hangját, meg ne keményítsétek szíveteket (Zsid 3,15). Kövessük a jóra való ösztönzést, a Szentlélek sugallatát! Sokszor egyetlen kegyelem visszautasítása eldöntheti örök sorsunkat, örök boldogságunk fokát és ezzel az általunk megváltott lelkek számát.

Amint megtudta Veronika, hogy a Názáreti Jézust elfogták, megkínózták, kereszthalálra viszik, folytonosan azon gondolkodott, miképp tudna enyhíteni szenvedésén. A Szentlélek arra ösztönözte, mutassa ki szeretetét, nagyrabecsülését az egész nép előtt, és így adjon neki elégtételt a szenvedett sérelmekért, megvetésért, gúnyért. És Veronika követte a sugallatot. Viszonzásul hűségéért bőséges Kegyelemet kapott. Boldog, aki a kegyelem ösztönzésének enged.

Milyen jutalmat nyert Veronika szeretetéért?

Hogy ezt megértsük, közel kell lépnünk Jézus szentséges Szívéhez, kérnünk kell őt, nyissa fel szentséges Szívét, hogy megismerjük őt, forró szerelmét a hű lelkek iránt.

Az Úr Jézus meglátva Veronikát, reá tekint, hálás, szerető, mindenható pillantást vet rá. Mit váltott ki Veronika lelkéből ez a tekintet? Csak akkor értjük meg, ha magunk is tapasztaltuk. De teljes szépségében csak a túlvilágon tárul szemünk elé, ahol szemlélni fogjuk a kegyelem útjait, különféleségét, működését. Megkapta a Jézussal egyesülés nagy kegyelmét. Jézussal egyesült értelme. Ez az önzetlen szeretet nagy jutalma. Megéri az Úr óhaját, akaratát, megéri az Isten szerelmét. Mikor az Úr visszaadta neki a fehér kendőt, keveset szólt, de tekintetével mindent kifejezett, szentséges Szívének háláját, szeretetét. Egyetlen jézusi tekintet mennyit mond! Megértette Veronika a szenvedő Jézust, meglátta az igazi Jézus-arcot. Állandóan szeme előtt lesz ezentúl, soha felejteni nem fogja.

Jézussal egyesült akarata. Mi is az élet nagy kereszttútját járjuk. Nekünk is van alkalmunk a keresztet hordozó Jézussal találkozni. Különösen nekünk, akiket méltatlanul kiválasztott és jegyesi szeretetben magához emelt. Amikor örök hűséget esküdtünk neki, ő is megígérte, hogy életünk végéig nem hagy el, velünk lesz, velünk lakik egy fedél alatt, hogy életünk utolsó napján is szívünkbe jöhessen, megvigasztaljon, megerősítsen.

Jézussal egyesült szív.

Az Isteni Pásztor ismeri lelkünket, hiszen ő képzett ki bennünket, ő hívott meg minket az ő házába, társaságába. Viszont mi is ismerjük őt, lelkünk Szerelmesét. Vonz minket az Úr szentséges Szívének jósága, irgalma, fönsége, szentsége, az Atyával való állandó egyesülése, isteni békéje, mindenekelőtt pedig szentséges Szívének szenvedése.

És megszólal Jézus az Oltáriszentségből, midőn imadásba merülve előtte térdelünk és szívünk gyarlóságát, nyomorúságát előtte feltárva, segítségéért esdeklünk:

– Ez az én vérem, amelyet éretted és sokakért kiontottam a keresztfán. Ne félj, bízzál! Hibáidat eltörli a szentséges vér! Gyarlóságaid nem akadályozhatnak meg abban, hogy felém jöjj, hogy én téged kegyelmeimmel elhalmozzalak, csak te őszintén megbánd azokat. Bízzál! Indítsd fel a bűnbánatot, fogadd meg, hogy küzdöl önzésed ellen. És most nyisd ki szívedet, mert szentséges véremmel meg akarom tisztítani, meg akarom erősíteni, fel akarom ékesíteni. Gazdaggá, boldoggá akarlak tenni már ezen a földön.

– De én édes jó Uram, oly tudatlan vagyok, oly rövidlátó, mit tegyek szentséges véreddel? Hogy fordítsam lelkem hasznára? Kérlek, taníts meg reá!

– Ha úgy érzed, hogy szegény vagy, jöjj ide az Oltáriszentség elé, borulj le, buzgó lelki áldozásban vedd magadhoz szentséges vérem cseppjeit, amelyek a keresztfá alatt oly bőven öntözték a földet. Vedd ezt a mennyei kincset és ajánld fel szegénységed helyett. Azután kérj, amit akarsz. Nincs az, amit e drága kincs láttára meg ne adna. Csak állhatatosan, alázatosan könyörögj! Ha nyom a bűntudat, ha nem bírod elviselni gyarlóságodat, fuss ide hozzám, végy egyetlen vércseppet szentséges szívemből, nincs oly nagy bűn, amelyet el ne törölne, le ne mosna. Ha szívedet szomorúság égeti az emberek hálátlansága, önzése miatt, hiába keresel vigaszt, jöjj szent Szívemhez, ott mindig támaszt találsz. Csak jöjj, fuss ide karjaimba! Merüljön el fáradt, ellankadt szíved szentséges Szívemben, szentséges vérem hús habjai megenyhítik, felüdítik égető sebeidet. Ha lelked fáj a száz- és százmilliók miatt, akik még a halál árnyékában ülnek, ha éget a vágy, hogy őket Istenhez vezethesd, boldogíthasd, repülj ide legalább lélekben hozzám, vedd szentséges véremet, ajánld fel mennyei Atyámnak a szegény pogányokért, szakádárokért, tévhitűekért. Mennyei Atyám meghallgatja esdő kérésedet és sokok lelket üdvözít e drága vércseppek érdemeiért. Ha örömet akarsz szerezni szent Szívemnek, ne csak néha, hanem sokszor, amikor csak van szabad perced, jöjj hozzám, a legméltóságosabb Oltáriszentségben rejtőző Istenséghez, ajánld fel a keresztfán kiontott szent véremet a pápáért, papjaimért, az Egyházért, az egész világért. Ott vannak az igazak és bűnösök, betegek és haldoklók, szerencsétlenek és üldözöttek, börtönben sínylődők és nyomorultak! Mindenkivel jót akar tenni Szívem, azért keres szerető szíveket, olyan szíveket, akik magukat, kicsinyes, korlátolt, önző kis szándékaikat felejtve az egész világot átölelik és a szeretetben szent Szívemmel egyesítik.

– Isteni Mesterem, így akarok élni, holtomig és szent Szíved örömére lenni. Áldott légy, amiért szívembe vésted szent arcodat, szent szenvedésedet. Add, hogy ezeket a kegyelmi forrásokat mind jobban kihasználhassam a lelkek javára.

Ez a hatodik kereszttúti állomás szelleme.

Mit kell itt tenni? Ne maradjunk a szükségesnél! Ne csupán a kötelező dolgokban tagadjuk meg magunkat, ne csak ott hozzunk áldozatot, ahol bűn, hiba forog szóban, hanem próbáljunk meg a tiszta szeretet szárnyain repülni, csupán szeretetből Jézusért jót cselekedni, megaláztatást keresni. Itt a baráti viszony átváltozik. Az Úr jótevőjének tekinti a lelket, szenvedése arcát adja neki jutalmul. Ettől kezdve a szenvedés örömforrás.

VII. Jézus másodszor esik el a keresztt alatt

Jézus ismét földre zuhan, újabb gyötrelmeivel eleget tesz mindennapi eséseinkért, csetléseinkért, botlásainkért, apró kis hibáinkért. Mert még mindig vannak hibáink. Talán nem nagyok már, de gyakoriak. A szeretet már erősen ég szívünkben és ennek a szeretetnek a fényében a legkisebb hiba is igen rút, csúnya, nagy.

Itt már magasán járunk, mert a szeretet vezet. Míg az első fokon a pokol félelme, a második és harmadik fokon az engesztelés, a bűnbánat szelleme, a negyedik fokon a remény, az ötödik fokon a szenvedő Üdvözítő iránti részvét vezet, itt már a tiszta szeretet veszi át a szerepet. Azért ettől kezdve gyorsan, bátran haladunk a tökéletesség felé.

Boldog az, akit az isteni szeretet vezet.

Azt mondják, minél nagyobb a szeretet, annál nagyobb a fájdalom. Mily mélységes lehet annak a léleknek a fájdalma, aki csak az Urat keresi, aki csak neki akar kedvében járni, mint Veronika, mint Kis Szent Teréz, aki csak azon fáradozik, hogy Jézusnak örömet szerezzen, hogy Jézus Szívét elbájozza. Talán úgy tűnik fel, hogy az ilyen lelkeknek már nincs is bánatuk, fájdalmuk, szenvedésük, csupa öröm az életük. Pedig a szeretet nem jár fájdalom nélkül a siralomvölgyben.

Sok szenvedést okoznak hibáink. Szomorkodunk miattuk, engeszteljük az Urat értük. De amint a magasabb fok örömei sokkal tisztábbak, önzetlenebbek, nemesebbek, mint az alsó fokok örömei, úgy a hibák is. Ezek a hibák a szeretetből származnak. Hogyan? A szeretet nem csupán melegít, buzdít, hanem világít is. Reávilágít sok-sok hibára. Az igazán szerető lélek sok olyan kivetni valót talál magában, amit a hideg lélek észre sem vett. A szeretet a lélek szemét és látását nagyon finomítja. A hit nyitja meg lelki szemünket, de a szeretet segít arra, hogy gyakorlott szemmel észrevegyük a hibát. Ezen a fokon a legkisebb gyarlóság, hűtlenség is nagyon fáj. És ami a fő, nem önmagunk miatt, hanem egyedül azért, mert Jézust, isteni Jegyesünk Szívét sérti.

Hogyan végezzük lelkiismeretvizsgálatunkat?

Ha eljön az est, megjelenünk lélekben isteni Jegyesünk előtt: Édes jó Uram, hála neked minden testi-lelki jóért, amelyben méltatlanul részesítettél a mai nap folyamán. Elöttem szent kereszthalálod, drága szent véred, amellyel annyiszor mostad tisztára lelkemet. Hálás óhajtok lenni, szeretni akarok egész szívemből. De íme, mennyi hűtlenséggel szomorítottalak meg a mai napon is. Mennyi tiszteletlenség, közömbösség szentséges testedvéred iránt e csodálatos szentségben! Már korán reggel első találkozásom veled öntudatlan, gépies, hideg volt. A reggeli ima alatt, a szentmise alatt mennyi figyelmetlenség! A szentáldozás alkalmával mennyi lelki érzéketlenség, lanyhaság, tehetetlenség! Ó Jézusom, bocsáss meg, szívemből bánom minden gyarlóságomat.

És Jézus szeretettel felel: Megbocsátom, tudom, nem szántsándékkal történtek. Láttam küzdelmeidet, szeretetedet. Azonban az nagyon fáj isteni Szívemnek, hogy oly gyakran, öntudatlanul, sietve haladsz el ajtóim előtt és nem is gondolsz rám. Valld meg őszintén, többször jöhetnél, fogadhatnád áldásomat, amelyet oly forró szeretettel szeretnék reád és tiedre adni. Az fáj nekem, hogy még te sem érted meg és nem fogod fel, mily örömeimre van egyetlen kis rövid szentséglátogatás. És mily megmérhetetlen lelki haszonnal jár, ha azt mély hittel, szeretettel végzed. Tedd meg szeretetből értem, és buzdíts másokat is erre. Az emberek nem hisznek szeretetemben, nem bírják felfogni az isteni irgalom nagyságát. Nem hiszik,

hogy gyönyörűségem az emberek fiaival lenni. Ismeretlen, elrejtett szeretetemnek légy apostola!

A szeretetnek különösen fáj

a szeretet szentsége ellen elkövetett minden hiba. Tehát aki szeret, az szorgosan megvizsgálja lelkét, megbánja hibáit, és engeszteli Jézus szentséges Szívét a legkisebb mulasztásokért, hanyagságokért. És ezt a magasztos lelki munkát egyesíti a kereszt terhe alatt összeroskadt édes Üdvözítő szenvedésével, szentséges Szívének imájával, a bűnösök iránti nagy szeretetével, akikért engesztelést nyújtott Istennek.

A szentséges Szív bőségesen viszonzza a lélek szeretetét, nagylelkűségét. Az Úr szentséges Szíve dúsgazdag mindazok iránt, akik hozzá folyamodnak, még inkább dúsgazdag azok iránt, akik lemondanak saját tetszésükről, hogy az ő kedvében járjanak, hogy neki örömet okozzanak, akik gyakran felkeresik az Oltáriszentségben és lelkük őszinte tiszteletével, szeretetével halmozzák el, hogy szentséges Szívét engeszteljék. Ezek a választott lelkek, akik már megízlelték és mert folyton ízlelik, tudják, mily édes az Úr! Lelküket a végtelen Jóság napról-napra gyarapítja mennyei kincsekkel.

Boldog az a lélek, amelyik kitart és állhatatos a kicsiben. Mert bizony, fájdalom, sokan elérnek eddig, viszik Jézus keresztjét, azt is mondják, hogy Jézusért viszik, de önszeretetük fogva tartja őket, gyávák. Saját tiszteletük fényének egyetlen sugarát sem akarják feláldozni a szenvedő Jézusnak. Pedig ez a tisztelet, becsület legtöbbször csak a képzelet játéka. Végzetesen megcsalja őket a világ, a gonosz lélek, de különösen a rendetlen, szertelen önszeretet, a jó hírnévre törtetés. Azért azok a lelkek, akik csak addig követik az urat, míg saját hírnevük veszélyben nem forog, soha nem jutnak előbbre, soha nem élvezik a lelki szabadságot, a lelki magaslatok tiszta levegőjét. Bár talán minden másról lemondottak, az önszeretet, a hírnévhez, az emberek tiszteletéhez való ragaszkodás rabbá teszi őket és sohasem jutnak el Isten közelébe. Ellenkezőleg állandó, félelemben, lelki homályban szolgálnak Istennek, azért ez a kedves szolgálat nekik kölönc, súlyos teher, Krisztus keresztje elviselhetetlen nyűg, amelyet csak nagynehezen vonszolnak utána. A hatodik állomásnál sokan lemaradnak, ennél tovább már csak a bátor lelkek jutnak.

A keresztet nem elég csak hordozni.

Örömmel kell azt hordozni. Ha a természet érzi is az ellenkezést, de a hit szellemében felül kell emelkednünk rajta.

Ezt kívánja az Üdvözítő. Folyton figyel bennünket, hogyan szenvedünk? Szívesen-e vagy csupán kényszerből? Akaratunk egyesül-e teljesen a mennyei Atya akaratával? Visszük-e addig a terhet, a keresztet, amíg az Úrnak tetszik? Készek vagyunk-e minden külső-belső vigasztalás nélkül is hordozni a keresztet?

Ha azután az Úr látja hűségünket, türelmünket, szeretetünket, nagy vigasztalással áraszt el minket. Melyek ezek a vigasztalások?

Az első vigasztalás a jó imádság kegyelme. A jó imádság nem kiindulópont, hanem az életszentség nagy fokának jutalma. Az elmélkedésben Jézus beszél a lélekhez. És az imádságos lélek megtanul elmélkedni: beszélgetni Jézussal. Lassan-lassan mindjobban megérti lelkében az Úrnak, a Szentléleknek szavát. Ebből a megértésből nagy lelki öröm, lelki erő fakad. Bátor lesz a szenvedésben, önzetlen a szeretetben, hűséges a kísértések legyőzésében. Könnyebben felismeri a gonosz lélek, a test, a világ csábítását is. Az imában szeme világosan lát. A kereszthordozásban akarata megedződik, megerősödik. Mint hogy kitartott az Úr mellett, az Úr magához vonja.

Ettől kezdve szenvedései is megváltoznak. Kezdetben a földies vágy gyötörte, most a lelki örömök után vágyódik. Szeretne állandóan lelki pihenőhelyen üdülni. A kereszttől ment, lelki vigaszokban gazdag életet kíván. Eddigi keresztjei önzésből fakadtak, alázatossághiányból nehezdedtek reá, most az Úr megtanította önzetlenségre, szenvedése magasabb, nemesebb. Eddigi keresztjeivel csak vétkeit törlesztette, rossz természetét zabolázta meg, most megismerte a teljes átadást, gyakorolni kezdte azt, önzetlenné, nemessé változott szíve-lelke. Megnemesedtek gondolatai, vágyai, örömei, szenvedései. A keresztek most már nemcsak tisztítják lelkét, hanem felemelik, átalakítják, szépítik is. Isten bőséges jutalmat ad az érte kiállott szenvedésekért. Jézus szentséges Szíve nem elégszik meg azzal, hogy a másvilágon az örökkévalóságban téríti meg a kiállott szenvedéseket. Aki engem szeret, Atyám is szereti őt, elmegyünk hozzá és lakást veszünk nála. (Jn 14,23) A lélek is igazán szeret, az Úr is igazi vigasztalással felel. Mind sűrűbben látogat el hozzá, amíg lakást nem vesz nála. Lelke bensejében állandóan vele marad. Személyesen kezdi oktatni a Szentlélek vezetése által. A lélek hibái, ezerféle gyarlóságai nem akadályok többé, ellenkezőleg a bizalom által önzetlenségre, alázatosságra vezetnek és Istenhez fűzik lelkét. Megtapasztalja Isten irgalmát, hatalmát, kimutatja saját hűségét, szeretetét.

VIII. A jeruzsálemi asszonyok

Jézus feltárja szentséges Szívét, szeretetét. Önmagát feledve másokat vigasztal. Megtanít arra, hogy önmagunkat feledve másokért éljünk. Ezt a fokot az emelkedett lelkület, az apostoli buzgóság jellemzi. Csak önzetlen lelkek jutnak ide. Aki önmagával van elfoglalva, sohasem éri el ezeket a magaslatokat.

Honnét ered ez az apostoli buzgóság a lélekben?

Szívében él az isteni szeretet, lángol a szent Szív tüze, duzzad benne a tettvágy. Nem elégíti ki az imádság, folytonos szárazsággal kell vívódnia, sem a keresztviselés nem elég nagy. Hát kínjában, szerető kínjában nekiáll hirdetni Istent! És ez igen nagy örömet okoz Jézusnak.

– Örülök, hogy szent Szívem különös tisztelője akarsz lenni. Önzetlenségeddel elő is készítetted lelkedet, alkalmassá lettél szent Szívem kegyelmeinek a befogadására. Nézd a szenteket, milyen nagy kegyelmeket nyertek tőlem!

– Mit tegyek, hogy én is elnyerjem szentséges Szíved kegyelmeit?

– Ha velem valóban együtt szenvedsz, őszintén meg akarsz örvendeztetni, elsősorban legyőződ nagyobb, azután kisebb hibáidat, minden rendetlen vonzalmadat, ragaszkodásodat, amely szívedet, lelkedet leköti, fogva tartja. Ha ezeket mind feláldoztad szentséges Szívemnek, a rendetlen ragaszkodás, hajlam, kívánság, vágy szárait egyenkint elvágtd, megnyered az első és legfontosabb kegyelmet, a lelki szabadságot.

Mily kevesen értik ennek a szónak a jelentőségét! Még kevesebben élvezik ezt a főséges erényt. Ezért van olyan kevés igazi tisztelője Jézus Szívének. Mert amíg a lelki szabadság nem oldja fel szenvedélyeik kötelekeit és nem nyitja ki önszeretetük börtönének ajtaját, addig egy lépést sem tehetnek felém. Olyanok, mint a szegény rab, sem nem lát, sem nem hall, börtönében fel és alá járkálhat, talán azt is gondolja, hogy előbbre jutott, pedig folytonosan egy helyben vesztegel. Az ilyen lelkek az önszeretet börtönében gyakorolják jó cselekedeteiket, vagyis megtagadják magukat, imádkoznak, gyónnak, áldoznak, böjtölnek, de mindezt nem egyedül Isten dicsőségére, lelkük üdvére. Azért csak akkor tagadják meg magukat, ha nekik tetszik, ha szenvedélyükbe nem ütközik. Az emberi gyarlóságra hivatkoznak, azt mondják, nincs élő szent a világon. Ha azután engednek a kísértésnek, lemondanak a teljes szentség útjáról, a gonosz lélek győzött, megnyerte a csatát.

– Uram, ha ez így van, én igazán félek. Ha ennyi küzdelemmel jár Jézus Szíve igazi tisztelete, ki lehet igazán Jézus Szíve tisztelője?

– Ha őszinte szívvel követni akarsz, nincs okod félni. Mert bár kevesen, de mégis vannak, akik e hegy magaslatain is kitartanak velem. Légy bátor, bízd magadat reám, és kövess! Csak a lelki szabadság hegycsúcsáig nehéz a felfelé járás. Gondolj a rabra. Csak addig kínos a helyzete, ameddig láncait széttöri, börtöne ajtaját felnyitja. Ha már a szabadba jutott, futással mentheti életét.

– Uram, meg akarom szerezni a lelki szabadságot, bármibe kerüljön! Hogy követhessem szentséges Szívedet és teljesíthessem szent szándékaidat. De mondd, miért olyannyira fontos ez a lelki szabadság?

– Csak a lelkileg szabad lélek tud imádkozni. Ha a lélek állhatatosan leküzdi rossz hajlamait és lelkileg mintegy felszabadul, akkor alkalmas az imádság nagy adományára. Ha azután az imádság szent művészetét némileg elsajátította, és kitart annak gyakorlásában, úgy már itt a földön megtalálja a mennyországot. Lelkében lakik az Isten, Isten pedig maga a mennyország.

Az ilyen lélek azután már semmitől sem fél. Az igazi imában, az elmélkedésben meglátja Isten szent akaratát. Látja a kegyelem útjait, hallja mintegy Istennek a hangját, megérti szívében, mit kíván Isten, merre kell mennie, miről kell lemondania, mivel kell örömet szereznie Szívemnek. Itt már nem saját magát keresi az imában, hanem csupán szentséges Szívemnek a tetszését. Kitart. És ez a legfontosabb. Szünet nélkül imádkozni!

– Uram, még mindig nem értem. Pedig akarom tudni az utat szentséges Szívedhez, és bármilyen rögzös, meredek az, el akarok jutni Hozzád, egyetlen örömöm, Istenem, én Mindenem!

– Szentséges Szívemnek nagy örömére szolgál lelkednek vágya és eltökélt szándéka. Vágy és bátorság, mindkettő nagyon szükséges és mindkettő megvan benned. Most még egy kell: a harmadik, a kitartás, az állhatatosság. Ez az erény a választottaknak tulajdonsága. Most figyelj hát ide!

Meg kell kezdened a harcot. Le kell győznöd külső, belső rossz szokásaidat, vétkeidet, hajlamaidat, amelyek az isteni és felebaráti szeretet gyakorlásában, kötelességeid teljesítésében hátráltatnak. Amint akaratban rossz hajlamaid ellen fordulsz, meggyűlölöd őket, nem követsz el tudatosan hibát, vagy nagyon is megbánod esésedet, már jó úton vagy. Lassan-lassan úgy érzed, mintha mély álomból keltél volna fel, vagy börtönből szabadultál volna ki. Tudsz beszélni Istennel, a szentekkel, őrangyaloddal. Látod az isteni dolgokat, meghallod a Szentlélek szavát. A hallgatás, magánybavonulás nagy erényét megismered. Az imádság friss levegőjét szívod, Isten szent jelenlétének illatos levegőjét az önszeretet börtönének dohos levegője helyett. Kézenfogva vezetlek a hegyen felfelé. Mivel szent Szívemet akarsz követni, én sem hagyok el, folytonosan segítelek, támogatlak. Először megmutatom a hitigazságok hegycsúcsait távolról, azután lassan egyenkint felvezetlek rájuk, hogy gyönyörködhes az onnét élvezhető kilátásban. Ez a lelki szabadság, a teljes önfeledés, a lelkiekbe merülés.

A jó imádság adománya a Jézus Szíve tiszteletének egyik jutalma. Jézus felvezet az imádság hegyére, ott már azután a Szentlélek veszi át a vezető, tanító szerepét. A lélek boldogan szemléli a hitigazságok égbemeredő csúcsait, de meglátja a rendetlen önszeretet hegyszakadékeit is. Lépten-nyomon előtte tátonganak a csalfa önszeretet veszedelmes örvényei. Megismeri önmagát, kicsiben tanúsított hűtlenségeit, gyarlóságait. Látja, hová vezet a rossz hajlam ösvénye. De itt, éppen mert világosan lát, nem fél annyira, mint előbb. A Szentléleknek más a célja a lélekkel. A lélek részéről egy a fontos: kövesse tanítómesterét és gyönyörködve hallgassa azt, amit elmélkedései alatt az feltár neki.

– Nézd a te örökkévaló Istenedet, Üdvözítődöt! Tekints a múltba, ezer és ezer millió évszázaddal előbbre, nézd az örökké létező végtelen Isten bölcsességét, szentségét, végtelen boldogságát, jóságát, könyörületét gyarló nyomorult teremtményeivel szemben. Azután nézd az embereket, a bűnös embereket. Ott vannak köztük az igazak is, akik Megváltót kérnek. Nézd a második isteni Személyt. Testet vesz magára, köztük lakik, engedelmeskedik, harminc évig gyakorolja a lemondás erényét, a megaláztatást. Kiüresítette önmagát. De Isten felmagasztalta, az ácsműhely mennyországgá változik, és az Istenember szünet nélkül az isteni szemlélődés édességében egyesül mennyei Atyjával. Nézd, lásd, a lemondásból,

önmegvetésből, önmeghalásból eredő nagy lelki jókat, lelki kincseket! Érted most már ugye, hogy csak a lemondás, a lelki tisztaság szárnyain repülhetsz fel a magasba, az imádság hegyére, a szemlélődés hegycsúcsára? Itt azután megérted az Üdvözítő életét, szent Szíve vágyait, életében, szavaiban, Szívében elrejtett kincseit, kegyelmeit.

– Igen, így már nem sötét a lemondás, nem keserű a meghalás. Sőt, minél többet elmélkedem róla, annál édesebb. Akárcsak a szeretet.

– Adj hálát egész szívedből ezért a nagy kegyelemért, hogy megláttad, mekkora kincs rejlik a lemondásban. Hűségesen kövesd a kegyelem sugallatát. Lassan mindent meglátsz, és csodálkozol eddigi vakságodon. Ó, hány lelket vezethetnék Jézus szent Szívéhez, ha követnék tanácsaimat, ha hinnének a lemondás szépségében!

– Mi is az a lemondás? Út a szeretethez? A kívánt jó megszerzésének a titka? Nem élvezek valami kisebbet, mert az megakadályoz, hogy a nagy élvezet birtokába jussak? Nem gyönyörködöm a teremtett jókban, földi szépségekben, hogy egyedül a Teremtőt, a Végtelent zárhassam szívembe?

– Egészen helyesen gondolod. Lassan még többet látsz. Mert amennyire szeretjük a Szeretetet, annyira szeretjük a lemondást. Lemondás nélkül nincs igazi szeretet. A lemondás természetfeletti szépségének titka egészen a tiszta szeretetben rejlik, és a lemondás édességének titka a keresztben van elrejtve. Csak a tisztán szerető lelkek élvezik a lemondás édességét. Az önmagát feledő, Istennel telt lélek, bár természete szerint talán kissé szenved, de lelkében már élvez a lemondás isteni szépségét. Mindazonáltal nem azért kell gyakorolnod a lemondást, hogy az annak nyomában járó élvezetet lelkednek megszerezd, mert hiszen ez is önszeretet volna. De ha Istenért, hogy hozzá hasonló légy és kedvében járj, karolod át a lemondást, akkor lelked mindinkább fogékonyabbá válik a lelki kincsek meglátására, megismerésére, élvezésére. Ezek a benső élvezetek a természetfeletti rendben magától érthető következményei a lemondásnak. De Isten buzdításul is adja az áldozatos lelkeknek. Áldozatok árán szerezzük meg a lemondást. Áldozatos, lemondó lélek, egy. A lélek már az előző fokokon is gyakorolta a lemondást, most befejezi, kinyílik a lemondás erényének a virága, megéri a gyümölcse.

– Ó, mily boldog az, aki a lemondás szép virágát elültette lelkében. A lemondás nyomán önfeledés jár. Régebben nem értettem, mert még nem tapasztaltam saját lelkemben. Most tisztán látom.

– Lassan-lassan az Úr békéje is mindinkább birtokába veszi szívedet. Mert az önfeledéssel ez is bevonul a lelkedbe. Az a béke, amelyet a világ nem adhat, de be sem fogadhat. Ez az ő békéje, mert csak azok élvezik, akik őt egészen közelről követik, akik benső egyesülésben élnek vele.

– Miért nem fogadhatja be a világ az Úr békéjét? Ugye, mert a világ fiait az önző én érvényesülni akarása vezeti?

Nem akarnak tudni az alázatosságról, a lemondásról. Pedig ha egyszer megízlelnék a lemondás édes gyümölcsét, boldogságát, többé nem tudnának megválni tőle.

– Igen, ezért alázd meg magadat, tépd ki magadat az önszeretet halálos öleléséből, halj meg önző vágyaidnak. A legkisebb dologban se keresd önakaratod kielégítését, hanem Istenét. Így eljutsz lassan az imádság hegyére, annak a csúcsára. Onnét remek kilátás nyílik Jézus szent életére. Szemlélni fogod alázatos, elrejtett életét, majd tanítói hivatalában

emberfeletti küzdelmét, az üldöztetést, irigységet, gyűlöletet, amely ellenségei részéről éri, majd szenvedését, halálát, mostani misztikus életét a szentmisében, az Oltáriszentségben. Mind jobban feltáru előtted szentséges Szívének egyetlen vágya, amely miatt mindezeket örömmel elszenvedte: a lelkeket megmenteni. Ez volt földi életének végcélja és ez marad a világ végéig. Erre lelkesíti mindazokat, akik nyomába lépnek, akik követik őt. És ha volna valaki, aki nem ismeri a lélek értékét, aki a lélekmentés munkája iránt közömbös, az még nem követi Krisztust, még nem lépett az ő nyomdokaiba. Nézd Jézust! Kereszt a vállán, teljesen kimerülve, iszonyúan szenved. Mégis mit tesz? Prédikál, tanít, a jeruzsálemi asszonyokhoz fordul, inti, tanítja, buzdítja őket, hogy tartsanak bűnbánatot. Mert ha őneki, aki teljesen bűn nélkül van, ennyit kell szenvednie a bűnösökért, mit kell majd maguknak a bűnösöknek szenvedniük, ha meg nem térnek! Látod az Isten egyszülött Fiát, szívedet ellenállhatatlanul vonzza az ő példája. Csak egy vágy ég szívedben, követni őt, vele lelkeket menteni, őt mindenkiel megismertetni.

– Ó, mily öröm tanításaidat hallgatni, isteni Mesterem! Még nem értem el az imádság hegycsúcsát, mégis lélekben már látom ezeket a lelki gyönyörűségeket. Ha már a pusztá elgondolás is ennyire boldogító, mit élvezhet az, aki bírja Jézus Szíve szellemét, az apostoli buzgóságot?

– Látod, ez is a tökéletes szeretet titka. Minél nagyobb a lélek, annál nagyobbak az áldozatai. De a gyönyörűség miatt az áldozat nem keserű, a szeretet megédesíti. A kicsi lelkek kis áldozataikat is elviselhetetleneknek tartják, mert nem él bennük a szeretet.

– Bár nem tartom magamat méltónak arra, hogy az apostoli lelkek közé számítsam magamat, de azt nem tagadhatom, hogy elmélkedéseim, szentmisehallgatásaim, szentáldozásaim alatt isteni tanításaidat mindjobban megértem. Kivált megragadta lelkemet Jézus misszionárius munkája, a lelkekért túrt nélkülözései. Mint keresi a szegény tudatlan bűnösöket, hogy az örök életet megismertesse velük! Mint sereglenek köréje apostolai, akikbe saját szellemét igyekszik önteni! A szegény tudatlan nép, a szerencsétlen nyomorultak, vakok, bénák, süketek, mind reá függesztik szemüket, tőle várják a segítséget, tőle üdvösségüket. És ő mindegyiken megkönyörül. Tanít, gyógyít, vigasztal, bűnöket bocsát, az ördög bilincseitől megszabadítja a szegényeket. Ez az apostol, a misszionárius hivatása. Most kezdem csak igazán látni, érteni, mily magasztos, mily szent Krisztus Egyháza, mily bölcs, mily isteni annak alapítása, szervezete. Most értem csak a nagy szentek figyelmeztetését, hogy hálások legyünk Istennek az Anyaszentegyházért. Mert igazán csak a halál óráján tudjuk értékelni azt a szerencsét, hogy a katolikus Egyházban születtünk és halhatunk meg.

– Boldog vagy, mert hűségesen felhasználtad a kegyelmet. Ezért láttál meg ennyi jót. Nézd tovább a misszionáriusok ezreit, mint fáradoznak, szenvedést, életet, halált megvetve keresik az elvesztett báránycákát. Ha láthatnád, mily természetfeletti boldogság él apostolaim lelkében, mily forró vággyal törnek arra, hogy csak egyetlen lelket is megnyerjenek, megismernéd a földi mennyországot!

– Igen, kimondhatatlan nagy öröm apostolnak lenni. Tiszta áldozatul átadni magunkat a szentmisében Krisztusnak, új erőt, lelkesedést meríteni ebből a nagy lélekmentő áldozatból, íme, ez az apostoli lelkület forrása. Szívemben új, ismeretlen tűz gyúl ki. Erősen éget! Apostol akarok lenni! Krisztust akarom követni, népeknek és nemzeteknek hirdetni az ő evangéliumát, hogy az Isten képmására teremtett lelkeket megmentsem, az örök életre vezéreljem. Bármibe kerüljön is, apostol akarok lenni.

A lemondás és a kitartás az imádságban meg termette az apostoli buzgóság gyümölcsét. Ez pedig ritka erény, csak kevesen értik meg. Olyan, mint a délinövény, csak rendkívüli melegben tenyész. Az apostoli buzgóság is csak a tökéletes szeretet hevében fejlődik ki. Az apostol hitével, szeretetével menti a lelkeket. Tekintet nélkül arra, mivel foglalkozik, mert apostoli lelkületű, misszionárius, lélekben hithirdető lehet akár férfi, akár nő, akár felnőtt, akár gyermek, egyaránt. Mert szívében egyesül Istennel, munkáját, imáit, szenvedéseit mind Jézus Szíve nagy szándékaira ajánlja fel és vele megment ezreket. Példájával, imáival, kötelességének hű teljesítésével, isteni szeretetével, áldozatos önfeledésével, a lelkéből kisugárzó szent békével hangosan hirdeti, mily jó Isten gyermekének lenni.

Mi hiányzik még? Lelki szabadság, lemondás, imádság, apostoli buzgóság, szeretet, egész krisztusi lelkület. A lélek Istenben él és Isten benne.

De még nem teljesen. Isten még többet kíván adni. Még egy nagy alázatossági próbát kell kiállani. Még egy benső lelki harc és fönt van a csúcson. Az Úr lelke, a Szentlélek, a szentek mennyei serege mind-mind szívszorongva várják, mi lesz ennek a harcnak a vége? Fog-e győzni a lélek, tud-e bízni, elszántan belevetni magát a földi tisztítótűzbe?

Mert ettől függ minden.

IX. Jézus harmadszor esik el a keresztt alatt

Ezek a kegyelmek az Úr Jézus harmadszori esésének érdemeiből, mint valami hatalmas lelki forrásból patakszanak. Látjuk a mi Urunkat a Kálvária lábánál. Ismét a földön fekszik. Ez a legfájdalmasabb esése. Ereje elhagyta, szent sebeiből bőven foly szent vére, halásápadtan fekszik a köves úton. Ki mérheti meg szenvedésének nagyságát, szentséges Szívének szomorúságát?

Most Jézus különösen övéért, jegyeseiért szenved. Eleget tesz bűneikért, hibáikért, tökéletlenségeikért, hűtlenségeikért. Hogy őket felemelje, bátorítsa, megmossa szent vérében, kegyelmével felékesítve újra magával egyesítse.

Ezek a kis hibák ezen a fokon szinte nagyoknak számítanak. Mert nagyobb a gyermek figyelmetlensége apjával szemben, mint a szolga közönye urával szemben. És még nagyobb hiba a jegyes hűtlensége. Ez visszatartja a lelket az előrehaladásban. Hűtlenség a kötelesség teljesítésében, az engedelmségben, alázatosságban, az alkalmak elmulasztása, a sugallatok visszautasítása, ezek itt a főhibák a kegyellemmel szemben.

Könnyű tisztítani a sötét szövetet, mert nem látszanak a foltok rajta. Amikor Isten, a Királyok Királya el akarja jegyezni magának a lelket, hófehér, fényes, drága ruhában akarja oltárhoz vezetni. Ezen pedig a legkisebb folt is rikító. Fehér selyemnek kell lennie a jegyesi ruhának, dús aranyhímzéssel, drágakövekkel kell felékesíteni. A fehér selyemruha a kegyelem isteni öltözet, az aranyhímzés, a drágakövek az erények, az önmegtartózkodás, lemondás, alázatosság, türelem, szenvedésszeretet, engedelmség, főképpen pedig a hit, remény, szeretet. Az átadás foka szerint a lakodalmi öltözet fényesebb, drágább, vagy egyszerűbb.

Tehát meg kell tisztulni. A kicsinyesség szelleme, bizalmatlanság Isten iránt saját hibáink miatt, az alázatosság örve alatt kislelkű gyávaság, a kísértés alkalmával nem szakítani egészen, mind kiáltó rút hibák.

A lélek látja Isten fenségét, nagyságát, ezzel szemben érzi saját kicsinységét, nyomorúságát. A szeretet vonza a végtelen Szépség, Jóság felé. A gonosz lélek mindent elkövet, hogy visszatartsa. Közeledni nem tud hozzá, távolról zaklatja.

Mit kell tenni? Gyakorolni a hitet. És pedig vakon. Élni a múlt tapasztalataiból. Bár homályban van, nem látja lelki kincseit, érzi, hogy érdemetlen Isten szeretetére, mégis hinnie kell, hogy bírja a hitet, szereti Istent. Hinnie kell, hogy Isten szereti őt. Ha tud hinni, és hite szerint cselekedni is: közeledni Istenhez, győzött. Ha nem tud hinni, az utolsó, döntő ütközetben csatát veszít, vagy nem is mer harcba bocsátkozni. Nem a gyávaság miatt, mert ide gyáva lelkek már nem érnek fel, de a lanyhaság miatt. Az önszeretet becsapja, azzal ámítja magát, hogy ő csak a Szűzanya pártfogását és vigasztalását keresi és visszamegy a negyedik fok vigaszaihoz. Azzal nem számol, mennyi mindentől fosztja meg magát, hová vitte volna lelkét az isteni kegyelem, ha alázatosan, hűségesen kitart. Vak hit, hűség, alázatosság, ezek ennek a foknak az erénygyakorlatai.

Az engedelmes, alázatos lélek győztesen kerül ki, beveszi az önátadást, a teljes önátadás boldog országát: Isten az övé. A vak hit, az alázatosság, a hűség megingathatatlaná teszik a szeretetben.

Mit veszít a kislelkű ezen a fokon? Mindent. Mint az, aki sok fáradság, költség után hosszú utat tett meg azért, hogy valami nagy kincs birtokába jusson, és most, amikor már elérte azt, engedi, hogy becsapják. Az ilyen soha nem ízleli meg a teljes önátadás boldogságát.

Tehát az esések szükségesek. Általuk tisztulunk meg. Így látjuk meg Isten irgalmát, jóságát, szeretetét, és így győződünk meg saját tehetetlenségünkről, nyomorúságunkról. Ezen

a fokon meg kell szereznünk az önismeretből folyó önmegvetés drága kincsét és ezt saját nyomorúságunk bányájából ki kell aknáznunk. Eséseink még talán jobban előrevisznek, mint lelki sikereink. Megértjük, hogy Isten engedi meg őket, és hogy nem akadályozhatnak meg abban, hogy Jézushoz jussunk, ellenkezőleg, elősegítenek. Óvatosabbá, szelídebbé, irgalmas szívűvé, alázatossá tesznek. Legkiválóbb kegyelem az, hogy megmenekülünk önmagunktól, kiszakadunk magunkból, megszabadulunk a rendetlen önszeretettől. Még nem egészen, de már elérjük azt, hogy az önszeretet nem játssza a vezetőszerepet. És ez a lelkiéletben igen előkelő álláspont. Úrrá leszünk a lélek rossz hajlamai, az önzés ezer ferdeségei felett.

Ott áll a lélek a magasban, a tökéletesség hegyén, tekintete Istenre irányul, őt keresi. Akarata a sok lelkiharcban és próbában megtisztult, megerősödött, most már nem kell neki más, mint Isten maga. A sok könnyhullatás közt elvetett mag már gyümölcsöt hoz, az akarat, a lélek legnemesebb része megistenesül, beleolvad a legfölségesebb szent akaratba.

Most örvendünk azért, hogy annyit túrtünk, szenvedtünk, harcoltunk. Érdemes volt. Megnyílik előttünk a teljes önátadás lelki birodalmának kapuja és a boldog lélek bent találja magát a földi mennyországban, a tökéletes szeretet országában. Menjünk, kövessük, hogy lássuk, mily hű az Úr azokhoz, akik hűségesek öhozzá!

X. Jézust megfosztják ruháitól

Mikor az Úr Jézust ruháitól megfosztották, akkor a mi testi bűneinkért szenvedett, és kiérdemelte számunkra a tisztaszívűség kegyelmét. Azt a kegyelmet, amelyről ő maga azt mondja, hogy az boldogság. Olyan boldogság, amely beavat minket Isten titkaiba, látni engedi Isten meghitt életét, benső világát, mert „boldogok a tiszta szívűek, ők meglátják Istent”. (Mt 5,8)

A ruháitól megfosztott Jézus kereszttúti állomásában tehát jelképet is láthat a tökéletes szeretetre törekvő lélek. És ez a jelkép arra figyelmezteti, hogy a kereszttúti útján haladva, mindig leplezetlenebbül láthatjuk Jézus benső életét, az ő lelki birodalmát, az ő országát. Ebben a lelki világban mindig többet látunk a kereszttúti szeretete által. A szó legnemesebb értelmében erre a lelki országra vonatkoznak az Üdvözítő szavai: Keressétek először Isten országát. Hogy milyen értékes és gazdag ez az ország, azt mutatják az Úr szavai, mert a többi dologról, ami kívül van ez országon, csak azt mondja, szinte lekicsinylőleg, hogy az „hozzáadatik”. Ami csak úgy hozzáadatik valamihez, az kisebb jelentőségű dolog. (Mt 6,33) Aki megtalálta Jézust és őbenne él, az kielégül, lecsitul minden vágya és boldog.

Az Úrnak sok hasonlatát lehet erre az országra vonatkoztatni, főképpen az elrejtett kincsről, a drága gyöngyről szóló példabeszédét.

Jézus Szíve megadja ezt az országot jutalmul azoknak, akik nem keresnek mást, mint csak az isteni Szív érdekeit, akaratait, tetszését; ezért a lélek két vezetője; az Isten szent akarata és szent tetszése. Az Úr félelme, szeretete, az alázatosság és a penitencia szelleme is a két hű vezetőre van utalva. Legyen meg Isten akarata! Ami kedves előtte, mindig azt cselekszem! *Ez a két elv* mindig biztos jó úton vezet.

Lépünk be most a Szentlélek világosságában, az összes erények kíséretében, a két vezető bölcs oldalán, a csodaországba, Jézus szentséges Szívébe, hogy ott a mennyei Atya dicsőségét keressük Jézus Szíve öröme. A két vezetőt Isten Lelke ihleti, irányítja, azért nem tévednek el.

Az imádság hegycsúcsain.

Ha elérkezik az ima ideje, Isten akaratainak angyala megjelenik, tudtára adja a léleknek, hogy indulnia kell. Az Isten tetszésének angyala pedig munka és üdülés közben figyelmezteti a lelket az Úr szavaira: szükséges mindig imádkozni és meg nem szünni. (Lk 18,1) Ilyenkor fogja a lelket, és egy pillanat alatt felszáll vele az égbe a mindenható trónja elé, elénekelnek az angyalokkal néhány dicsőítő akkordot és azután visszatérnek a munkához, üdüléshez.

Az imádság hegyét bizony nem könnyű megmászni. De ha már fent vagyunk a magasban, megnyílik előttünk a kilátás, mindent elfelejtünk. Az imádságos lélek boldogsága a tökéletes szeretet boldog országában főképpen az, hogy gyönyörködik Istenben. Hogyan? Látja az imádkozó Üdvözítőt, akinek példája emeli, erősíti. Látja az édes kicsi Jézust, amint a Szűzanya imádkozni tanítja. Parányi szent ajkai csak nehezen tudják utána mondani: Atyám, Isten. Látja a növekvő gyermeket: Istent, a szerény ifjút Atyja dicséretébe merülve. Végre a hegyen imádkozó Üdvözítőt az imában megdicsőülve, szent elragadtatásba merülve. Látja azután az isteni Üdvözítő példája nyomán haladó szenteket, remeteket, akiket az imádság szentelt meg, akik tudták annak a módját, hogy az imából merítsenek állhatatosságot, türelmet, alázatosságot, áldozatkészséget.

Az angyalok királynéja, a názáreti házban imádkozó alázatos Szűz, a tiszta, egyeneslelkű Szent József szintén nagyon lekötik figyelmét. Az imádkozó szent család. Jézus olvassa a róla szóló jóvendöléseket. Szűz Mária, Szent József örömben és fájdalomba merülve

hallgatják. Majd látja a hithirdető Üdvözítőt, hallgatói lelkében a hatást, most dől el, kinek tétetett romlására, üdvözítésére. Minden az imától függ, az állhatatos küzdéstől az imában, itt szól a Szentlélek a lélekhez, itt dőlnek el a nagy elhatározások, itt ízleli meg a lélek Istent, itt egyesül vele. Ha figyelmesen hallgatja a legfőbb Vezetőnek, a Szentléleknek magyarázatait, és szemét szorgosan gyakorolja a távolbalátásban, lassan-lassan nagy gyakorlatra tesz szert és nagy lelki haszonnal, élvezettel szemléli a többi hegycsúcsról, völgyekből nyíló kilátásokat.

Az alázatosság völgyében.

A lélek nem sokáig időzhet az imádság áldott szent hegyén. Meghatározott időben le kell szállnia onnét és Isten akaratának angyala elvezeti őt az alázatosság, a rejtett élet, az Istenért végzett munka völgyébe. Életének legnagyobb része itt folyik le. A lélek itt már csak Isten dicsőségét keresi, azért nemcsak megelégedett, hanem boldog is az alázatosság, a rejtett élet völgyében. Felfedezi itt a csendes lelki vigaszok hűs forrásait, tavait, lelkére felülről nagy kegyelmek, különösen Isten szent jelenlétének kegyelmei áradnak. Felfedezi a szelídség és az alázatosság virágoskertjeit és a szívbeli béke olajnarancsligeteit. A vezető megmutatja neki az elrejtettség árnyas, illatos hegyoldalait, ahonnét remek kilátás nyílik a szegénység, a szent lemondás mirhabokros csúcsaira. Ha ezekben már tud gyönyörködni, ha a szelídség, alázatosság, elrejtettség erényeiből reá áradó kegyelmeket elnyerte, akkor tovább vezeti a Szentlélek. De mindenekelőtt az Úr békéjében kell megerősödni, hogy ezeket megértse.

Az ima után a kötelességteljesítés következik. Míg a hegyen Istennel társalogva pihent a lélek, élvezett, ha igazán imádkozott, úgy most le kell szállnia a munkához, meg kell magát tagadnia és a kötelességgel járó minden fáradságot, nehézséget örömmel el kell viselnie. A nyugalom imáját a cselekvés imájával kell felcserélnie. És minthogy a lélek már bent lakik az Isten iránti átadás országában, nem nehéz ez neki. Megkönnyíti helyzetét az a körülmény, hogy Isten szent akaratának és tetszésének angyala lépten-nyomon figyelmeztet. Ez a nagy kiváltság és jutalom, amellyel az irgalom Istene kitünteti mindazokat, akik hosszú időn át hűen kitartva, végre elérték az Isten akaratával való teljes megegyezést, a teljes önátadás állapotát.

A szelídség, alázatosság virágoskertjei jelentik a lélek megszámlálhatatlan erényeit, amelyeket az Istenért végzett munka folyamán gyakorol: türelem, önfeledés, felebaráti szeretet stb. Az öntudatos lélek gyönyörködik ezekben, nem mint saját érdemeiben, hanem mint Isten ajándékaiban. Az elrejtettség árnyas hegyoldalain jól érzi magát egyedül Istennel. Mint aki nyári hőségben árnyas hegyoldalon sétál.

Az elrejtett életet kedvelő lélek fokról-fokra magasabbra jut, felfelé halad. Az ilyen lélek a szent szegénységben is követi Jézust és a lemondás már nem keserű neki többé. Azért, akit már egész szívéből szeret. Mirhabokros, mert a természet még néha vagy sokszor is érzi a nehézség súlyát. Illatos, azzá tesz az Istennek tudatosan felajánlott szeretetgyakorlatok.

Itt találkozik a lélek az édes Jézussal. A Szentlélek megmutatja az Üdvözítőt elrejtett, názáreti életében, az ácsmühelyben, Szűz Mária oldalán, amint édesanyjának segédkezik a házi teendők végzésénél. Minél inkább hasonlít a lélek alázatosságban isteni Jegyeséhez, Krisztushoz, annál világosabban látja Jézus elrejtett életét. Annál nagyobb haszonnal és élvezettel szemléli, fölleskül a szent magány, az Istenben elrejtett élet gyakorlására. Az édes kis Jézus mégcsak három éves, máris dolgozik a maga erejéhez képest. Ott látjuk a názáreti kis konyhában, amidőn a Szűzanya az ebédet készíti: – Hozd el édes fiam ezt a korsót, kérlek, töröld le az asztalt! – És a tipegő kis Jézus, a mennyei Atya szerelmes Fia, pici kezével megfogja azokat a teremtményeket, amelyeket ő hozott létre. Öt-hat éves korában már az ácsmühelyben segít boldog nevelőatyjának. – Add ide, kedves fiam, azt a vésőt, söpörd el ezt a forgácsot stb. – A felnőtt Üdvözítő már maga végzi el Szent József helyett a legnehezebb munkát, később egészen átveszi tőle a műhelyt. Ahányszor kereszthalakban látja

a fadarabokat, megjelenik lelke előtt a nagy kereszt, amelyen értünk meg fog halni. Ahányszor előveszi a szegeket, a kalapácsot, máris látja, mint szegeznek néhány év múlva fel őt is a keresztre, a világ bűneiért, a lelkekért, akiket annyira szeret.

Ezeket látja a lélek az alázatosság és munka völgyében. Jézus folytonosan mellette, előtte van. Vajon nehéz-e így?

Az önmegtagadás völgye.

Az alázatosság völgyéből mindenfelől utak nyílnak az önlegyőzés völgyébe. Itt különösen egészséges, edző levegőt szív a lélek. Kilátás az engedelmesség fénylő, hófedett hegycsúcsaira. Vele szemben a kísértés hegye meredek szakadékaival, sűrű bozóttal benőtt utával. Az okos lélek nagy lelki haszonnal tölti itt az időt, bár az időjárás rendszerint kedvezőtlen. Vagy rekkenő hőség, vagy borús-ködös, barátságtalan, lehangoló az égbolt, a vidék. Mindez edzi. A vezető azonban különösen figyelmes, folytonosan tanít: nézd, keserű füvek, gyógynövények. Az isteni bölcsesség készítette az ember lelkének ezerféle orvosságul. Ha okosan használjuk, lelkünket folytonosan üdeségben-épségben tarthatjuk. Ez a fű itt nagyszerű csillapítószer a harag és más szenvedélyek ellen. Ez pedig a lanyhaság váltóláza ellen kitűnő orvosság. Az ott a szemet, a lélek látását tisztítja, erősíti. Amaz megnyugtatja az embert, megzabolazza a nyelvet, előmozdítja az összeszedettséget. Itt van egy ritka növény, hevíti a lelki szervezetet. A lelki dermedtség, az ellenszenv, a felebarát ellen táplált gyűlölet ellen kell használni. Azt a nagy pirosvirágú kúszónövényt a lelki köszvény, bénulás ellen kell használni. Jól megfőzve meleg fürdőket kell venni, de állhatatosan, heteken, hónapokon át. Aki ebben állhatatosan kitart, biztosan kigyógyul a lelki bénaságból: elmélkedés, lelkiismeretvizsgálat, visszapillantás imáinkra – úgyhogy önmagára sem ismer. Azelőtt, amikor a vezetők az ima hegyére akarták kalauzolni, mint az inaszakadt, vagy köszvényes vonszolta magát, minduntalan leült, rosszul lett, undort érzett az ima iránt. Azelőtt Isten akaratának angyala semmire sem ment vele, most, mióta az önmegtagadás lelki fegyverét használja, amióta megtartóztatja magát a világi élvezetektől, önakarata, önszeszélye, kedvenc hajlamaitól; az érvényesülés, tetszenivágyás forgalmas, zajos sétatereit kerüli, az imádság kellemetlen, de gyógyító napkúráját alkalmazza, azóta ruganyosan, könnyen jár az elmélkedés útjain, hegyoldalain az Istennel egyesülés hegye felé. Most már nemcsak Isten akaratát keresi, a bűnt kerüli, hanem mindenben Isten tetszését tartja szem előtt. A vezető öröme szinte repül Isten felé. Most már nem fél semmitől. Kimosolyogja a kísértést, mint gyermekjátékot.

A kísértés hegye.

Hogyan, még a teljes átadás országában is vannak kísértések? Igen, vannak, mert nem kerülhetjük ki őket, mert bennünk vannak, mert erénygyakorlatainkkal függnek össze. A gyávaság, emberi tekintet, kislelkűség, mind-mind szerepel. Nem neked való ez az erény, te akarsz szent lenni, úgysem bírod ki stb. Az emberek részéről ellenmondás, félreismerés, gyanakodás, bosszantás éri.

De ezek a kísértések egészen mások, mint azelőtt voltak. Azelőtt vak vezetett világtalant, az önszeretet vezette a vágyakat, szavakat, cselekedeteket, a test és a lélek, mindketten verembe estek, a bűn vermébe. Most, az átadás országában nem járunk sötétségben, mert a Keresztre feszített után megyünk. A lelkiéletből, hitből fakadó fény világít. Mi ez a fény?

Az Istennel egyesült lélek rögtön felismeri a kísértést. De azt is tudja, hogy Isten vele van. Azért a legnagyobb nyugalommal, biztonsággal alkalmazza a kísértés elleni eszközöket.

A világosságnál meg tudja különböztetni a valódi kísértéstől a kísértésre vivő alkalmat. A kedvetlenség a lelkiek iránt, a hit-remény elhomályosulása, a szeretet látszólagos eltűnése, a

félelem, gyávaság, emberi tekintetek stb. mind erőtlenek, mert elegendő egy tekintet ellenük a Világosságba, Istenbe, és elvesztik kísértő voltukat.

És ezek a hűséges lelkek látják, amit azelőtt nem láttak és nem is igen hittek, látják azt, hogy minden nyomorúság, kísértés közepette körülöttünk sürgölődnek szentjeink, őrangyalunk, Szent József, a Szűzanya. Minél szorosabb a lelki összeköttetés lelkünk és köztük, annál vigasztalóbb a tudat, erősebb a hit jelenlétükben, segítségükben. Ez az erős hit, ez a világoslátás az Istennel egyesülésből ered. Ezért itt a legnagyobb kegyelem éppen ez az istenközelség. Ha nem is érezzük az istenközelség boldogító vigasztalását, de tudjuk, és hisszük és reá támaszkodunk.

Bár fáradságos a kísértés útján járni, de örömmel tesszük. A jó gyermek is naponta látogatja beteg édesanyját, nem törődik az utca barátságatlan szeméttel, hajtja a szeretet. Már előre látja a jóságos arcot, az örömkönyt fia látásán és ez mindent kárpótol. És mi, a mennyei Atyának gyermekei, nem tudnánk még erősebbek lenni, hogy áthaladva a kísértés útján, végre Jézusunknak, égi Atyánknak utánunk vágyódó szíven megpihenjünk? Az önátadás országában járó lelkek igazi, szerető gyermekei a mennyei Atyának. És ha nem, még nem érték el a tizedik fokot.

Az engedelmisség útja.

A kísértés fárasztó útvesztőjéből csak egy biztos út vezet kifelé, fel a magasba: az engedelmisség útja. Itt is megkönnyebbül a küzdés, örömmel szemléljük a napsütötte termékeny hegyoldalokat, a remek, duzzadó gyümölcsfákat. Az engedelmisség fája megtermi az üdítő, erősítő gyümölcsöket, hogy még nagyobb lendületet nyerjünk, vigaszt élvezzünk. A hit angyala megmutatja azokat a szenteket, akik ezen az úton oly könnyen nyerték el az életszentséget, a mennyországot.

A legkedvesebb, legvigasztalóbb mégis a megtestesülés és a szenvedés hegyének szemlélete. Ez a két hegy oly magas, hogy mindenünnét látható. A legrövidebb út az imádság hegyéről vezet ide, azért az ott időző lelkek csaknem minden alkalommal átzarándokolnak a két hegy valamelyikére. De az alázatosság völgyéből is tisztán szemlélhetjük különösen a szenvedés hegyének bíborvörös fényben úszó csúcsait. Különösen ez nagyon vonzó.

A megtestesülés hegye.

A hit angyala nagy örömmel vezeti a lelket a fenséges vidékre, vagy legalábbis távolról megmutatja neki. Ilyenkor magyarázataival, elmélkedéseivel egészen hatalmába veszi a lelket. Bármily szenvedés, kellemetlenség csüggeszti is, a hit angyala azonnal segítségére siet.

– Nézz keletre! Látod azt a magas hegyet? Az isteni nap fölkelte gyönyörködteti a szemet, nézd, a leeső nap sugarai mily remek glóriás fényt árasztanak reá, oldalait örököző ciprusok borítják. Ez Jézus születésének hegyorma. Ide szállnak le az angyalok dicsőhimnuszokat zengeni. Gyakran messzire elhallatszik énekük, de csak az imába elmerült lelkek hallhatják ezt a remek lelki zenét. Sőt ők látják is azt a fenséges lelki panorámát, ami innét nyílik. Gábor főangyal a Szentháromság parancsára Názáretbe siet, beszél a legtisztább Szűzzel. Íme, az Úr szolgáló leánya, leszáll a végtelen hatalmú Isten, és a Szűz méhében lakást vesz. Nézd őt Erzsébet házában, hogy megismeri ez a két szent nő isteni sugallatból a Szentlélek művét! Mint csodálják, imádják Istent az ő intézkedéseiben! Társalgásuk mint a teljes Szentháromság dicsőítő éneke száll fel az Úr trónjához. Nézd Máriát Józseffel Betlehemben, számukra nincs szállás, barmokkal együtt útszéli istállóban húzódnak meg. Imádkozva várják a Megváltó eljövételét. Éjfélkor hirtelen mennyei fény veszi körül az imába merült Szüzet, az Isten Fia megjelenik, mint gyenge, édes kis gyermek ott nyugszik

Szűz Mária palástja szélén, Mária felé kitérve isteni kicsi kacsóit. Mária felveszi, jászolba fekteti, Szent Józseffel együtt imádja. Az angyalok kara elzengi a csodás glóriát. Jönnek a pásztorok, bölcsék imádására.

A nyugati szenvedés-hegyláncok.

Keletnek fényes, fehér hegyeit nem soká szemlélhetik az ország polgárai, akik az önátadásban még nem erősödtek meg, vagy azt nem bírják magas fokban. Hiába nézik a Megtestesülés hegységének szépségeit, nem sokat látnak. Egyrészt gyenge szemüket kápráztatja az erős fény, másrészt álláspontjuk nem alkalmas a sok gyönyörűség felfedezésére. A hozzáértők, a szemlélődés emberei, e boldog ország előkelői és nemesei tudják annak a módját, hogyan gyönyörködhetnek e titokzatos magaslatokban, hogyan fürkészhetik ki annak minden zugát, hogyan fordíthatják lelkük javára annak elrejtett szépségeit. Ezek felmennek az imádság egyik legmagasabb csúcsára. Onnét és csakis onnét láthatók a megtestesülés természetfeletti titkai. Leginkább egy különös világosság köti le a szemlélő figyelmét, az igazi Világosság, aki a mennyből szállt a földre, és akit a sötétség nem bírt befogadni. (Jn 1) Mert a sötétség fiai jobban szeretik a sötétséget és félnek az igazi világosságtól – Jézustól, most is, mint földi életében. Fölkeresik őt, beszélnek is vele, de nem soká bírják, gyenge szemüket kápráztatja az isteni fény, gyenge elméjüket az isteni Értelem, gyenge felfogásukat az Örök Bölcsesség igéi. Ki hallgatja ezt? Kemény beszéd ez, mondják és magára hagyják őt. Ellenben választott jegyesei hűek hozzá, kitartanak a próba idején is, ott ülnek előtte és ha nem is látnak, nem is értenek, de hisznek, látni akarnak, amennyire Isten közölni óhajtja önmagát velük az isteni hit által. Mennyi gyönyörűséget fedeznek fel az ilyen hű lelkek itt a Megtestesülés isteni magaslatán!

De mindenkinek megfelelnek a szenvedéshegy kegyelmei, szépségei, itt az egyszerű lelkek is nagy haszonnal szemlélődhetnek. Ha Isten akaratának angyalára bízzák magukat, az bölcsen intézi belső életüket. Azonnal észreveszi, hogy a lélek haszon nélkül erőlködik, nem tud belemerülni a Megtestesülés titkaiba, azért szelíden átvezeti őt a szenvedés hegyére. Jézus szenvedésének titkai könnyen felfoghatók, és mégis annyira magasztosak, olyan fenségesek, hogy eléggé soha meg nem érthetjük őket, ki nem meríthetjük őket. A vezető gyönyörűen magyaráz a léleknek, aki magától nem tudna eligazodni ezeken a csodás hegyláncokon, hegycsúcsokon. Ha az alpesekre vezető nélkül nem lehet elindulni, még kevésbé az imádság hegycsúcsaira. Azért, ha jól akarunk imádkozni, szemlélődni, hűségesen induljunk vezetőnk után, szeressük a hit angyalát a másik két vezetőn kívül. Hiszen ők a Szentlélek ajándékait közlik. Így szólnak:

– Nézd, kedves lélek, az ott a szenvedés hegye. Ott lehet szemlélni az isteni napnyugtát, utolsó sugarai vérvörös színre festik a tájat. Jézus, a lelkek napja, most áldozik le, most szenved, hal meg. Szent Szívének szerelemlángjai most csapnak fel legmagasabbra. Szeretetének megváltói tüze önmagát emészti fel. E tűz világa és melege elárasztja az egész földet, minden bűnt, gonoszsgot meg akar semmisíteni, minden lelket szeretetre akar felgyújtani, és így magához vonzani. Nézd, az ott a kísértés hegye, nézd az édes Üdvözítőt, a bűjtőléstől mily gyenge, a folytonos imában egészen átszellemült. Most közeledik feléje a kísértő. Nézd, mily isteni bölcsességgel győzi le. Amott lehet látni háromévi nyilvános működésének szenvedéseit, a nélkülözéseket, fáradságokat, virrasztásokat és imákat a sok éjjelen át, az aggodalmakat az apostolok gyarlósága, kicsinyhitűsége, a farizeusok megátalkodottsága miatt. Mit kellett szenvednie gőgjük, irigységük, gyűlöletük, ármánykodásuk miatt, melyet lépten-nyomon éreztetnek vele, mint igyekeznek őt elveszteni, megölni!

– Igen, látom, különösen Jézus oly megható, mily fönséges nyugalom ömlik el isteni alakján, a szenvedés még vonzóbbá, szeretetreméltóbbá teszi őt! Őt akarom követni és hozzá

akarok hasonló lenni! Én is akarok szenvedni vele és érte! Nem is lennék boldog, ha a szenvedésben nem egyesülhetnék vele!

– Nézd most a szenvedéshegy legmagasabb csúcsát, a Kálváriát. Míg oda felérünk, az alatt Jézus szenvedése részleteit is szemlélni fogjuk: az Olajfák-hegyét, Júdás borzalmas árulásának színhelyét, elfogatását, elítélését, megostorozását, a töviskoronázás jelenetét, megcsúfolását, mind-mind ... Most figyelj, ide értünk. Elérkeztünk az első állomáshoz, a drámai jelenethez, amikor az Isten Fiát halálra ítélik. Jól figyelj, hogy mindennek benső jelentőségét megérthesd! *Ez a tizennégy állomás az életszentség munkájának programja.* Ez a program biztosan elvezet az Istennel egyesülésre! Nézd tehát, Jézust elítélik ...

Két testvérhegy.

A szenvedés hegyláncán még két remek hegy nyúlik fel a magasba, az egyik a szentmise, vagyis az Oltáriszentség szerzésének hegye, a másik az apostoli buzgóság hegycsúcsa.

Az elsőről gyönyörű kilátás nyílik az eucharisztikus lelkekre, a papokra, a szentmisés lelkékre, az Oltáriszentség szentjeire, vértanúira, Tarziciusra, Szaniszlóra, Aquinói Szent Tamásra stb.

Csodálatos az Úr működése, az Úr szent teste és vére kegyelmi hatása a választottakban. Eledelük a választottak gabonája, italuk a szüzeket nevelő bor. Jézussal állandóan egyesülve mitől sem félnek. Vele mindent legyőznek. A haláltól nem rettegnek, átmenet a jövő boldogságba, mindig készen várják. Csodálatosak és kifogyhatatlanok a kegyelmi ajándékok és titkok, amelyek itt a lelkeket megtisztítják, szépítik, nemesítik, a megszentelő kegyelem ruháját díszesebbé, fényben gazdagabbá alakítják. A Szentlélek működésének színhelye és eszköze az oltár, a szentmise, az Oltáriszentség, a szent test és a szent vér. Ezt cselekedjük az ő emlékezetére. Ide tartoznak a Szentlélekkel egybeforrt apostoli lelkek, szentek a földön. Szívük a Szentlélek megszentelt temploma. A Szentlélek kedves tartózkodási helye, ahol korlátlanul működhetik. E lelkekből azután oly pazarul vetíti szét legerősebb kegyelmi sugarait, hogy az ily lelkeknek minden lélegzete egy-egy kegyelmi sugár, világít és melegít. Természetfeletti, kegyelmi titok. Mert minden ami bennük van, egyedül és kizárólag Isten dicsőségét célozza.

Ezért állandó lakásuk az apostoli buzgóság hegye. Míg az Oltáriszentség hegyén a Szentlélek belső működését látjuk, addig erről a hegyről remek kilátás nyílik az Egyház külső működésére. Itt látjuk Szent Pált, az apostolokat, Xavéri Szent Ferencet, a hithirdetőket, apostoli lelkeket, Kis Szent Terézek ezreit, a misszionáriusok, missziósnővérek emberfeletti áldozatait, munkáját, vezeklését a hitetlenek megtéréséért, szenvedéseiket és vértanúhalálukat, megdicsőülésüket. Az apostoli buzgóság hegyét a szent öröm hegyének is nevezhetjük, mert igazi, érdemtelen missziós munkát lelki öröm nélkül nem lehet soká végezni. Azért, amint a lélek a Szentlélek örömeinek fogyasztását érzi, azonnal átsiet az Oltáriszentség hegyére. Ott Krisztus áldozatának szemlélésében teleszívja lelkét, azután a kegyelemtől túláradva siet azt felebarátai lelkébe átönteni. Így e két testvérhegy lakói rokonlelkek, egymáshoz átjárnak buzdításért, életerőért. A Szentlélek legválogatottabb kegyelmeivel dolgozik lelkükben. Az Oltáriszentség hegycsúcsain beönti kegyelmeinek élő vizét lelkükbe, a hit erejét, a remény természet feletti vigasztalását, az isteni szeretet édességét. Ugyannyira, hogy a lelkek túláradnak a kegyelemmel. Ekkor elviszi őket az apostoli munka terére és kiárasztja kegyelmeit a lelkek ezreire, így folytatja ezt a munkát a világ végéig. Az Oltáriszentség, a szentmiseáldozat hegyén vannak a nagy lelki pihenők, szemlélődések, csodálkozások, nagy-nagy hálaáldozatok, dicsőítő, magasztaló áldozatok, engesztelő áldozatok, az őszinte önfelajánlások, önfeláldozások, önátadások Istennek, a kitörő öröm háladala, a belső gyönyörök égi zenéje, de mindennek felett a csodálat és egyesülés nyugalma, békéje, csendje.

XI. Jézust keresztre feszítik

A következő négy állomás, a szenvedés hegyének rendkívüli látványosságai, a rendkívüli utak állomásait jelképezik.

Jézus saját akaratából reáfekszik a keresztre, kinyújtja kezét, és várja, hogy hóhérai, reászegezzék. Így kell tennie annak, akit az Úr felszólít, hogy rendkívüli utakon kövesse. A keresztre fekve engednie kell, hogy mások arra reászegezzék. Vannak lelkek, akik nem kötelességből, nem a körülmények kényszerítő hatása alatt, hanem tiszta szeretetből az édes Jézus iránt, magukra vállalnak valami szenvedést, munkát, áldozatot, rendszerint olyant, amelyből a felebarátra is, talán sokakra, nagy külső, belső haszon származik. De egészen Isten szent akarata szerint, amelynek felismerésében segíti őket alázatos tanácskérésük. Boldog lelkek! Boldogságuk nem közönséges. Elfelejtik önmagukat, csak Isten dicsőségét keresik, csak felebarátaik javát tekintik. A Krisztussal elviselt szenvedések Krisztussal együtt élvezett nagy boldogságot jelentenek. A Krisztussal szenvedett rendkívüli fájdalmak pedig rendkívüli élvezetet jelentenek Istenben.

XII. Jézus meghal a kereszten

Felállították a keresztet, rajta függ az isteni Áldozat, az Isten Báránya, megkezdette haláltusáját. Most megy végbe a legnagyobb, legmegrendítőbb, de a legáldásosabb mű: az Üdvözítő meghal. Meghal a bűnös emberért. Egész élete megszakítás nélküli szenvedés volt, szent halála befejezi, megkoronázza isteni szent életét. Jézus szent élete mennyei gyümölcsfához hasonlít.

Ennek a gyümölcsfának a magvát a mennyei Atya a megtestesüléskor vetette a földre. Az Üdvözítő ember lett. Születésekor a kis csíra napvilágra tör fel magát. A kis Jézus gyengéd kisedet alakjában ott reszket a jászolban.

Majd felfelé tör a nemes tő, a szenvedés fája, és lassan-lassan a szenvedésnek mind több rügye jelentkezik rajta. Külsőleg fejlődni látszanak a kis Jézus tehetségei, szent értelme, emberi akarata, legnemesebb isteni Szíve, amelyek mind a jövő szenvedés oltárára, a keresztre szánt áldozatok a mennyei Atya dicsőségére.

Lassan kipattannak a rügyekből a levelek, majd a szenvedésvirágok ezer meg ezer bimbója lepi el a gyönyörű fácskát. Ezek a növekvő ifjú Jézusnak emberi szent cselekedetei a názáreti hajlékban, a Szűzanyának és Szent Józsefnek tett szívességei, szeretetgyakorlatai.

Végre a szenvedésvirágok teljes szépségben kifejlődve pompáznak, az Úr már kilépett nyilvános működése terére, szent emberségének bája vonzza a lelkeket, istenségének művei csodálattal párosult tiszteletet keltenek a tömegben.

A bájos virágok azonban lassan-lassan lehullatják szirmaikat, míg végre a szenvedésfa, virágaitól megfosztva, látszólag dísz nélkül marad. Édes Üdvözítőnkénél is a szenvedés idején, a zsidók gyűlölete, rágalma kis időre elhomályosítja az Úr földi dicsőségének fényét, de csak azért, hogy azután annál vakítóbban tündököljön.

Mert íme, a szirmok lehullásával egyidejűleg a szenvedés édes, zamatos gyümölcsei érni kezdenek. Urunk szenvedésének gyümölcsei, Jézus megváltói érdemei. Az Olajfák-hegyétől kezdve rohamosan kezdenek kifejlődni, míg végre a háromórás haláltusa alatt teljesen kifejlődve, éretten függnék a mennyei fán. Mik ezek a gyümölcsök? Az Úr szent sebei, a tövisszúrások helyei, szentséges szeme, ajka, szent lelkének minden tehetsége. Az egész Istenember egy nagy mennyei gyümölcs. Szívének szent vére, mint égi gránátalma nedve, táplálja, üdíti a bűnös, a szenvedő szíveket.

Ültesd ezt a mennyei fát lelkedbe! Hogy vele egészen összenőhess! Ápold, szeresd azt a kis szenvedéscsírát, hogy mire megnő a fa, lelkednek táplálékul szolgáljon a gyümölcse.

Hogy Krisztussal élve és vele meghalva méltó lehess az utolsó napon, és téged is leszakítson az Úr, mint érett gyümölcsöt.

XIII. Jézus holttestét leveszik a keresztről

Nagy titok tárul fel szemünk előtt: a szenvedéshegy átváltozott szeretetheggyé. Kezdetben az első három fokon nem éreztünk mást, mint szenvedést és mindig csak szenvedést. A negyedik foktól már lelki vigasztalás kezdi enyhíteni a lélek sebeit. Majd a jó keresztviseléssel a szeretetből eredő édességet is kezdjük már megízlelni. A hatodik foktól a szeretet rohamosan nő, tisztul, mert elérte a tökéletes szeretet első fokát. A nyolcadik foknál eléri a második fokot is, itt már nagy lelki gyönyörűségeket ízlel meg. Végre a tizedik foknál, a tökéletes szeretet harmadik fokán állandóvá válik a lelki béke szívében, mert teljesen és egyedül csak Istent szereti. Eddig a szent közömbösség útját járta. Most túlcsap a szent közömbösségen, maga megy bele a szenvedésbe, a szenvedésben élvezi a szeretetet. És amikor a tizenkettedik foknál teljesen kiirtotta az önszeretetet, amennyire ebben az életben lehetséges, meghalt önmagának, most már csak a szeretetnek, Istennek él. Innét kezdve nincs szenvedés, átváltozott szeretetté.

Megérti, hogy amint a Szűzanya átveszi Krisztus holttestét, karjába zárja, csókjaival illeti, úgy ő is ezen a fokon átkarolhatja Istent, mert Isten átadja önmagát neki. A teljesen érett gyümölcs leesik a fáról. A lélek is gyümölcs. Ha a lélek teljesen meghalt a világnak, mint Krisztus a keresztfán, úgy és csak akkor veheti őt Isten egészen birtokába. Jézus most az önmagának meghalt lélek képe. A Szűzanya átkarolva tartja Fiát: a mennyei Atya teljes egyesülésben él a lélekkel. Ha egyszer egyesültünk Istennel, bele olvadtunk, eggyé leszünk vele. Ez a kegyelmek kegyelme.

XIV. Jézus holttestét sírba helyezik

Az Úr szent testének, mely az Istenséggel állandóan egyesülve maradt, sírbahelyezése, ott pihenése hűen ábrázolja a megistenült lélek boldog állapotát. Meghaltatok és a ti életek el van rejtve Krisztussal Istenben. (Kol 3,3) A Krisztussal így egyesült lélek a föld számára halott, Istenben él és Isten egészen benne.

A szeretet titka.

Ízleljétek meg és látni fogjátok, mily édes az Úr! (Zsolt 33,9)

M. I. N. D!